

แนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน
อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ภาณุพันธุ์ พิสิภ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2550

**A MODEL OF INFORMATION MANAGEMENT FOR
KAMPANGDIN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, AMPHOE SAMNGAM DISTRICT
PHICHIT PROVINCE**

Panupan Piluk

**A Thesis submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Field in Development Strategy
Pibulsongkram Rajabhat University
2007**

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

แนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล

กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ชื่อผู้วิจัย

นายภาณุพันธุ์ พิลัง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.ชนมกรณ์ วรอินทร์

ดร.นิคม นาคย้าย

แนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ และเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 37 คน โดยการใช้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน และให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสังเคราะห์เป็นแนวทาง โดยดำเนินการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารจัดการสารสนเทศด้านฐานข้อมูล มีปัญหาในระดับมาก ด้านระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ และไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร

การบริหารจัดการสารสนเทศด้านทรัพยากร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ในด้านบุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้ความชำนาญระบบสารสนเทศ และบุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ

การบริหารจัดการสารสนเทศด้านกระบวนการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง และไม่มีมีการสำรวจความต้องการและการพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ

โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหามุ่งการจัดการสารสนเทศ ดังนี้

ปัญหาด้านฐานข้อมูล จำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลให้ทันต่อเวลา จัดระบบการรักษาข้อมูล และผู้บริหารจำเป็นต้องจัดหาบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอปัญหาด้านทรัพยากร ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นถึงประโยชน์ในการจัดทำระบบสารสนเทศ ปัญหาด้านกระบวนการ จัดทำแผนการบำรุงรักษาอุปกรณ์ จัดหาโปรแกรมประมวลผลข้อมูล และแผนพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่อประธานที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่อกรรมการที่ปรึกษา.....

Title A MODEL OF INFORMATION MANAGEMENT FOR
 KAMPANGDIN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
 AMPHOE SAMNGAM DISTRICT PHICHIT PROVINCE

Author Mr.Panupan Piluk

Advisor Dr.Chongron Worain
 Dr. Nikom Nakary

The purpose of this research were to study the problems of the use of information for administration and to seek ways to manage the information system of the Kampangdin Subdistrict Administrative Organization, Amphoe Samngam District, Phichit Province. The 30 subjects were asked to complete a questionnaire and 7 were interviewed. The data were analysed by utilizing percentage, mean and standard deviation, and content analysis.

The results revealed that there were many problems concerning the database. The web site was not updated to publicise the data. There was no safety system and the data was not well arranged. Also, the staff had no knowledge and skills to analyse the data and they were not aware of the importance of data arrangement. The Kampangdin executives had no knowledge and skills of the information system. There were many problems concerning the information management process such as the lack of maintenance of the tools: both hardware and software, no continuous updating of the information, no survey of the needs of officials to use the information. It was suggested that the database should be always checked. The safty system should be arranged. The executive should support sufficient officials and budget. They should realize the importance of developing officials to gain knowledge to arrange the information program.

Department Master of Arts
Field of Study Development Strategy
Academic Year 2007

Student's Signature.....
Advisor's Signature.....
Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเอาใจใส่ให้คำปรึกษาเป็น อย่างดียิ่งจาก ดร.ชนม์ภรณ์ วรอินทร์ และ ดร.นิคม นาคอ้าย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องรวมทั้งให้คำแนะนำองค์ความรู้แนวทางการ ศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สุขแก้ว คำสอน ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ คุณจิรพล รอดบาง คุณบังอร ยรรยง ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดิ์วงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณดุษฎี โนรีแพทย์ นายกเทศมนตรีตำบลกำแพงดิน คุณชัชวาล วงศ์สุวรรณ นักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ รวมไปถึงสมาชิก สภาเทศบาล พนักงานเทศบาลตำบล ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณกิตติศักดิ์ โพธิ์ศรี สถิติจังหวัดพิษณุโลก คุณประพันธ์ เอี่ยมประสิทธิ์ สถิติจังหวัดอุตรดิตถ์ คุณธเนศ รุ่งโรจน์ชัยพร นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบประเมินแนวทางการบริหารจัดการ ระบบสารสนเทศ ในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่ นายรสน นางนงเล็ก พิลึก ซึ่งเป็นบิดา มารดา และครอบครัวพิลึก ทุกคนที่ให้กำลังใจมาโดยตลอดอย่างสม่ำเสมอ และขอแนะนำคารวะบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ แก่ผู้วิจัย รวมทั้งผู้เขียนตำราวิชาการที่ได้ศึกษาค้นคว้าและใช้อ้างอิงทุกท่าน

ภาณุพันธ์ พิลึก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพประกอบ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักการและแนวคิดทั่วไปของกับระบบสารสนเทศ.....	8
แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการสารสนเทศ.....	24
บริบทของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.....	44
ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการ บริหารจัดการ.....	51
ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศการนำเสนอแนว ทางการจัดการสารสนเทศ.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	69
วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
สรุป	72
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
ภาคผนวก ข คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์.....	97
ภาคผนวก ค หนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา.....	102
ประวัติผู้วิจัย	108

สารบัญญัตินำ

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
	ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน	
2	ด้านทรัพยากร.....	53
3	ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านกระบวนการ.....	54
4	ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านฐานข้อมูล.....	55
5	สภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบล กำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยรวม.....	57
6	ร่างแนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งแนวทาง ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศ.....	59

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองน้ำตก (Waterfall Model).....	16
2 แสดงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ.....	22
3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน.....	33
4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	43
5 สรุปประเด็นความสำคัญของปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.....	64
6 แสดงข้อเสนอ แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านทรัพยากร.....	65
7 แสดงข้อเสนอ แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านกระบวนการ.....	66
8 แสดงข้อเสนอ แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านฐานข้อมูล.....	67

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันระบบการสื่อสารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นระบบที่ไร้พรมแดน เนื่องจากประเทศต่าง ๆ ภาครัฐ และเอกชน ได้มีการนำระบบดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการก่อให้เกิดการประหยัดทั้งเวลา และงบประมาณการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศและการสื่อสารให้เท่าเทียมกันและต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญที่เกิดการเรียนรู้และการนำไปใช้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในการบริหารจัดการที่ดีนั้น สิ่งที่ดีถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดผลสำเร็จนั้น ประกอบด้วย บุคลากร (people) เงิน (money) วัสดุครุภัณฑ์ (materials) และสารสนเทศ (information) แล้วยังต้องอาศัยปัจจัยอีก 2 อย่าง คือ ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี เพื่อให้องค์กรเจริญเติบโตทันสมัยและพัฒนาสามารถตอบสนองภารกิจในปัจจุบันและอนาคตได้ การบริหารและการจัดการนอกจากจะมีความสำคัญต่อการดำเนินการขององค์กรแล้วยังมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน การพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวมด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545 : 4) โดยที่ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงซึ่งจะต้องเป็นผู้นำที่สามารถบริหารงานช่วยให้องค์กรฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายไปได้ ทั้งนี้การจัดการเกี่ยวกับสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารในเรื่องต่าง ๆ (จิราภรณ์ รักษาแก้ว, 2539 : 78) ข้อมูลและสารสนเทศมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจนั้นเพื่อการวางแผนปฏิบัติงาน การควบคุมงาน หรือเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงาน (มยุรี รัตนมุง, 2538 : 78) สารสนเทศจึงเปรียบเสมือนเส้นเลือดขององค์กรเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากสำหรับการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งนักวางแผนในปัจจุบันนั้นกำลังเผชิญกับความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญเติบโตทั้งในขนาดและปฏิสัมพันธ์ขององค์กร อาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ช่วยชี้แนะทิศทางที่ผู้บริหารจะเลือกดำเนินการ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้ (ภาณุวัฒน์ รัตยภาส, 2543 : 89)

จากที่กล่าวข้างต้นว่า สารสนเทศเปรียบเสมือนเครื่องมือชิ้นสำคัญซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น ดังนั้นสารสนเทศจึงควรมีประสิทธิภาพในระดับที่เหมาะสมกับแนวทางการปฏิบัติงานขององค์กร

พฤติกรรมของสังคม นั่นคือ จะต้องนำเทคโนโลยีมาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการขององค์กรและพฤติกรรมของคนในองค์กร ผลที่เกิดขึ้นจึงอาจเป็นขีดความสามารถหรือระดับการใช้งานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการขององค์กรและคนในองค์กร รวมทั้งจะต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับเทคโนโลยี เช่น การฝึกการใช้อุปกรณ์ หรือระบบงานการเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศได้เข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานแบบดั้งเดิมอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้เกิดกระบวนการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Workflow) ซึ่งลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กรได้อย่างมากและยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการให้สูงขึ้นด้วย (สัลยุทธ์ สว่างวรรณ, 2546 : 10 - 17)

เป็นที่สังเกตว่าจากการปฏิรูปทางการเมืองที่เกิดขึ้นมีผลต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ดังนั้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพและข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารการจัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่การพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหารสั่งการเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดความรวดเร็ว สามารถปรับใช้ระบบอุปกรณ์เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ทั้งในสภาวะปกติ สภาวะวิกฤติและสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ (สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2537 : 4)

จากรายงานการสำรวจความต้องการใช้ข้อมูลสถิติของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 พบว่า หน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ประมาณร้อยละ 80.3 ต้องการใช้ข้อมูลสถิติในการวางแผน และกำหนดนโยบายบริหารงาน แต่ข้อมูลสถิติที่ต้องการใช้มีไม่เพียงพอ ปัญหาของข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลสถิติมีรายละเอียดไม่เพียงพอตามความต้องการที่จะใช้ มีความล่าช้าไม่ทันสมัย ไม่มีข้อมูลสถิติตามที่ต้องการใช้ข้อมูลสถิติไม่มีความต่อเนื่องและไม่มีข้อมูลสถิติในระดับย่อยที่หน่วยงานจะใช้ได้ หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นจึงมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำข้อมูลสถิติ ซึ่งหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ ควรมีการประสานงานระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิต และมีการจัดทำข้อมูลสถิติระดับท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543 : 4, 7 - 8)

เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจให้ประชาชนในตำบลกำแพงดินเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชนตำบลกำแพงดิน โดยประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารของเทศบาลตำบลกำแพงดิน และในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล 3 ปี

ที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลจำเป็นต้องมีข้อมูลทุก ๆ ด้านเพื่อให้การบริหารจัดการ เทศบาลตำบลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่ง ในปัจจุบันเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีปัญหาทางด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ ด้านฐานข้อมูล ในสำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธาและส่วนราชการต่าง ๆ โดยปัญหาที่กล่าวมาทั้ง 3 ด้าน นั้น ปัญหาดังกล่าวเกิดจากผู้บริหารที่ไม่ให้ความสำคัญและสนับสนุนในด้านสารสนเทศเนื้อหาของข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน การประมวลผลข้อมูลบางรายการยังจัดทำด้วยมือ และบุคลากรขาดความรู้ และการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และที่สำคัญคือไม่มีรูปแบบและแนวทางในการบริหารจัดการสารสนเทศที่ดี (จากการสัมภาษณ์พนักงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร วันที่ 4 กันยายน 2549 อ้างอิงจาก นางสาวบังอร ырรยง ปลัดเทศบาลตำบลกำแพงดิน)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการสารสนเทศที่มีต่อเทศบาลตำบล เป็นอย่างมาก เนื่องจากการจัดการสารสนเทศสามารถตอบสนองในการวางแผนและการตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้การดำเนินการของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์โดยรวม สามารถประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่เหมาะสมซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ เทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ได้นำมาใช้ในการวางรูปแบบการบริหารจัดการสารสนเทศให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและจำเป็นของหน่วยงานต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ด้านเนื้อหา

ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 3 ด้าน คือ

1. ด้านทรัพยากร
2. ด้านกระบวนการ
3. ด้านฐานข้อมูล

แหล่งข้อมูล

ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาลตำบล ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีจำนวน 37 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ด้านเนื้อหา

แนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 3 ด้าน คือ

1. ด้านทรัพยากร
2. ด้านกระบวนการ
3. ด้านฐานข้อมูล

แหล่งข้อมูล

ได้แก่ 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1

2. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแนวทางและนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสารสนเทศ ด้านทรัพยากร และด้านฐานข้อมูล จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

แนวทางการจัดการสารสนเทศ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการจัดการสารสนเทศ หมายถึง การศึกษา ค้นคว้าแยกแยะความซับซ้อนของปัญหาโดยมุ่งความสนใจที่นำแนวทางและผลที่ได้รับนำไปใช้งานให้ประสบผลสำเร็จ

ปัญหาการจัดการสารสนเทศ หมายถึง การจัดการสารสนเทศจำนวนมากที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ทรัพยากรมีอย่างจำกัด สารสนเทศมีคุณภาพต่ำ และไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ

การจัดการสารสนเทศ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ รวมถึงการเก็บรักษา การใช้และการนำเสนอ เพื่อช่วยในการบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. **ทรัพยากร** หมายถึง คน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบและผู้ใช้สารสนเทศทั้งหมด

หมายถึง เงิน ใต้แก่ งบประมาณ

หมายถึง วัสดุสิ่งของ ใต้แก่ วัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อาคารสถานที่

2. **กระบวนการ** หมายถึง กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศ ใต้แก่ การจัดเก็บข้อมูล การนำเข้าข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอและสารสนเทศ

3. **ฐานข้อมูล** หมายถึง ระบบที่รวบรวมข้อมูลไว้ในที่เดียวกัน ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูล (File) และการควบคุมดูแลรักษา

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ ซึ่งผู้บริหาร เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สามารถนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบการเก็บข้อมูล (Data) และจัดทำให้เป็นสารสนเทศ (Information) การเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ และนำเสนอผู้บริหารเพื่อประโยชน์ในการบริหาร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบปัญหาในการบริหารจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารจัดการสารสนเทศ
2. แนวทางการจัดการสารสนเทศจากผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้วางแผนพัฒนาด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักการและแนวคิดทั่วไปของระบบสารสนเทศ

- 1.1.1 ความหมายของข้อมูลสารสนเทศ
- 1.1.2 ความหมายของระบบสารสนเทศ
- 1.1.3 ความหมายของการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
- 1.1.4 ความจำเป็นและความต้องการข้อมูลสารสนเทศ
- 1.1.5 แหล่งข้อมูลและสารสนเทศ
- 1.1.6 สาเหตุของการพัฒนาระบบสารสนเทศ
- 1.1.7 ขั้นตอนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ
- 1.1.8 ประโยชน์ของสารสนเทศ
- 1.1.9 ทรัพยากรในการจัดระบบสารสนเทศ
- 1.1.10 กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- 1.1.11 ฐานข้อมูล

1.2 แนวคิดทฤษฎีการจัดการสารสนเทศ

- 1.2.1 แนวคิดสารสนเทศที่ดี
- 1.2.2 แนวคิดสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพงาน
- 1.2.3 ทฤษฎีสารสนเทศ
- 1.2.4 ทฤษฎีข้อมูลข่าวสาร
- 1.2.5 ทฤษฎี X และทฤษฎี Y
- 1.2.6 ทฤษฎีผู้ว่าจ้างและตัวแทน

1.3 บริบทของ เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

- 1.3.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
- 1.3.2 ปัญหาการจัดการสารสนเทศตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
- 1.3.3 ขอบข่ายของข้อมูลสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักการและแนวคิดทั่วไปของกับระบบสารสนเทศ

สังคมสารสนเทศ (The Information Society) เริ่มมีความเด่นชัดในสังคมโลกเมื่อปี ค.ศ. 1996 - 1998 ที่ทั่วโลกต่างยอมรับร่วมกันว่า สารสนเทศจะเป็นสิ่งที่เป็นพื้นฐานสู่การขับเคลื่อนต่าง ๆ ของโลก เช่น สังคมอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ต่างถูกขับเคลื่อนด้วยข้อมูลข่าวสารทำให้มีการกำหนดร่วมกันว่ายุคปัจจุบัน คือ ยุคของสังคมสารสนเทศ หรือยุคของสังคมข้อมูลข่าวสาร

1.1.1 ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ

คำว่าข้อมูล (Data) และสารสนเทศ (Information) เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันและมักใช้แทนกันอย่างสับสน โดยทั้งสองคำนี้แตกต่างกันในเชิงความหมาย และความคิด มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและจำกัดความของทั้งสองคำไว้ ดังนี้

1.1.1.1 ความหมายของข้อมูล

ข้อมูลเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องในทางปฏิบัติแต่มีความแตกต่างในเชิงความหมายและความคิด เพื่อให้เข้าใจตรงกันในความหมายของคำว่าข้อมูลไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2539 : 10) ให้ความหมายของข้อมูลไว้ว่าเป็น ภาษาคณิตศาสตร์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งแทน คน สิ่งของ เหตุการณ์และแนวความคิด

เนาวรัตน์ ดรุณศรี (2540 : 5) ให้ความหมายของข้อมูลไว้ว่า หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือตัวเลขที่ยังไม่ได้ประมวลผล วิเคราะห์ ให้อยู่ในรูปแบบที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารได้

สุวิต ผิวพันคำ (2542 : 12) ให้ความหมายของข้อมูลไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อยู่ในสังคมมนุษย์ อาจอยู่ในรูปตัวเลขสัญลักษณ์ ข่าวสารต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ผ่านการประมวลผลหรือมีลักษณะเป็นข้อมูลดิบ

จากความหมายที่หลาย ๆ ท่านได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ อาจเป็นทั้งตัวเลข ตัวหนังสือและสัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวแทน สัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนแสดงความหมายต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล จึงทำให้ไม่มีความหมายที่สมบูรณ์พอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้

1.1.1.2 ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันในทางปฏิบัติ แต่มีความหมายในเชิงความหมายและความคิดเพื่อให้เข้าใจตรงกันในความหมายของคำว่า สารสนเทศ ไว้ดังนี้

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และสรุพล หวังดี (2531 : 1) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ว่าเป็นข้อมูลที่จัดระบบแล้วหรือผ่านการวิเคราะห์ประมวลผลแล้ว อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ทันทีตามวัตถุประสงค์

ครรรชิต มาลัยวงศ์ (2541 : 2) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ว่า คือผลสรุปที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสรุปทางสถิติ การเปรียบเทียบ การจำแนกหรือจัดกลุ่ม ฯลฯ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (2548 : 2) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ว่า คือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผล (process) โดยวิธีการต่าง ๆ แล้วได้ผลลัพธ์ที่มีความหมายและมีรูปแบบเหมาะสมกับความต้องการในการนำไปใช้ของผู้ใช้อาจอยู่ในรูปของรายงาน รายงานเรียงลำดับแล้ว รายการที่มีเฉพาะเงื่อนไขที่ต้องการ หรือรายงานสรุปคำนวณทางสถิติ เป็นต้น

จากความหมายที่หลาย ๆ ท่านได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์หรือประมวลผลแล้ว สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

1.1.2 ความหมายของระบบสารสนเทศ (Information System)

ความหมายของระบบสารสนเทศ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2539 : 11) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า หมายถึง ระบบที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และใช้สารสนเทศสนองความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้โดยมีภารกิจของการจัดอย่างเป็นระบบ การรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน การกระทำวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่พร้อมจะใช้ประโยชน์ ระบบการจัดเก็บที่เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ ระบบการใช้ข้อมูลถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ ระบบการพัฒนาที่มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศอยู่เสมอ เพื่อให้อยู่ในระบบที่ถูกต้อง ทันสมัย สอดคล้องต่อการใช้ประโยชน์ตลอดเวลา

ครรชิต มัลย์วงศ์ (2541 : 2) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า คือ ระบบจัดเก็บข้อมูล ในด้านต่าง ๆ เอาไว้แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศ เพื่อส่งให้ผู้ใช้

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2548 : 2) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นทางการ และเป็นระบบซึ่งทำหน้าที่จัดรวบรวมสารสนเทศและจัดเก็บอย่างเป็นระบบและสามารถค้นคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่หลาย ๆ ท่านได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศหมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลเป็นสารสนเทศ รวมถึงการเก็บรักษา การใช้ และการนำเสนอ

1.1.3 ความหมายของการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ

ความหมายของการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สัลยุทธ์ สว่างวรรณ (2546 : 28) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (Management – level System) ถูกออกแบบมาให้เป็นเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบ การควบคุม การตัดสินใจ และการบริหารของผู้บริหารระดับกลาง ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารมักจะมีการทำรายงานสรุปตามระยะเวลามากกว่าการทำงานเป็นครั้งคราว

ไพโรจน์ คชชา (2540 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการใช้คอมพิวเตอร์มาใช้จัดกระทำข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในกระบวนการบริหารในแต่ละขั้นตอนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ฮิกกิน (Higgin, 1979 : 25 อ้างถึงใน นาวิณ จันอับ, 2542 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบซึ่งตอบสนองความต้องการให้ผู้บริหารในองค์กรเพื่อทำการตัดสินใจวางแผนและควบคุมในขอบเขตอำนาจหน้าที่ภายใต้โครงสร้างองค์การ ภาวะสิ่งแวดล้อมความต้องการการควบคุม และการวางแผนความต้องการของผู้บริหารแต่ละคนและรูปแบบปรัชญาของผู้บริหาร

จากความคิดเห็นของนักวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศหมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูล การนำเสนอข้อมูล เพื่อสร้างสารสนเทศขึ้นมาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การประสานงานและการควบคุม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้บริหารและพนักงานในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาในการบริหารงาน

ปัจจัยที่สำคัญที่สนับสนุนให้การบริหาร การจัดการทุก ๆ ขั้นตอนขององค์กรสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การมีข้อมูลปฏิบัติงานและข่าวสารที่มีประโยชน์ใช้งานได้ มีความถูกต้องรวดเร็ว ทันสมัยและเชื่อถือได้ หรือที่เรียกว่า สารสนเทศนั่นเอง สารสนเทศไม่ใช่เพียงแต่มีการลงทุนในด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยและมีราคาสูงแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ จะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางขององค์กร รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงผลการดำเนินงาน รวมทั้งช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็วอย่างทั่วถึง

1.1.4 ความจำเป็นและความต้องการข้อมูลสารสนเทศ

ในความจำเป็นและความต้องการข้อมูลสารสนเทศ มีนักวิชาการกล่าวไว้ คือ

เตียง ทองผา (2544 : 13 - 14) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพปัจจุบันมีการแข่งขันทางการบริหารหรือการจัดการเชิงธุรกิจ การศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องมีการจัดการหรือบริหารให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้หน่วยงาน สถานศึกษากำหนดมาตรฐานในการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันขณะเดียวกันความต้องการด้านข้อมูลสารสนเทศที่ดี มีคุณภาพก็มีเพิ่มขึ้นตามลำดับ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความต้องการข้อมูลสารสนเทศเพิ่มขึ้นได้แก่

1.1.4.1 ความสลับซับซ้อนในการบริหารที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการบริหารงานเป็นงานที่มีความสลับซับซ้อน และยังเพิ่มมากขึ้นในสภาพปัจจุบันเนื่องจาก

- 1) ขนาดขององค์กรที่ขยายขึ้นทั้งงบประมาณ และทรัพยากร
- 2) ความสลับซับซ้อนทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เครื่องมือต่าง ๆ ได้แพร่หลายเข้าไปในทุกวงการ เป็นต้นว่า คอมพิวเตอร์
- 3) กรอบเวลา (Time frame) น้อยลงและมีจำกัด
- 4) แรงผลักดันจากภายนอก เป็นต้นว่าความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทางสังคม การเมืองและการปกครอง

1.1.4.2 พัฒนาการของเทคนิคต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ ปัจจุบันได้นำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประมวลผลเพื่อการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และข้อมูลเพื่อการตัดสินใจมาใช้กันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะทางด้านธุรกิจ ในปัจจุบันการบริหารการศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลของข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการ โดยมุ่งที่จะทำให้สารสนเทศมีความสัมพันธ์กับปัญหาเฉพาะอย่าง

จึงอาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันการวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจต่าง ๆ มีความจำเป็นที่ต้องใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางเพื่อให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขัน และความอยู่รอดขององค์กร

1.1.5 แหล่งข้อมูลและสารสนเทศ

แหล่งข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญนั้นมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ คือ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 40) ได้กล่าวถึงแหล่งข้อมูลไว้ว่า ข้อมูลที่นำมาใช้ประมวลผลเพื่อเป็นสารสนเทศจากสองแหล่งคือ แหล่งข้อมูลภายในองค์กรและแหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งดังกล่าวข้างต้น จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งต้นตอของข้อมูลเรียกว่าแหล่งปฐมภูมิ (Primary source) เช่น การเก็บรวบรวมจำนวนเด็ก ที่มีอายุย่างเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในปีการศึกษาที่จะถึง จากแต่ละครัวเรือนในเขตบริการของโรงเรียนจากอำเภอที่ได้รวบรวมไว้แล้วว่าทั้งหมดหมู่บ้านหรือทั้งตำบลมีกี่ครัวเรือน เป็นต้น ประเภทที่ 2 คือแหล่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว เรียกว่า แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source) ถ้าพิจารณาแหล่งข้อมูลสำหรับการจัดทำสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการบริหารการศึกษา แหล่งข้อมูลที่สำคัญมี 2 แหล่งคือ แหล่งข้อมูลภายในระบบสถานศึกษา และแหล่งข้อมูลภายนอกสถานศึกษา

1.1.5.1 แหล่งข้อมูลภายในระบบการศึกษา (Internal Sources) จะให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในระบบการศึกษา อันประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยของระบบได้แก่ บัญชี กระบวนการและผลผลิตของระบบการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาจากแหล่งข้อมูลภายในระบบการศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปเป็นรายการข้อมูลทางการศึกษาที่สำคัญ 5 ประการ คือ

- 1) นักเรียนหรือนักศึกษา
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) งบประมาณ
- 4) สิ่งอำนวยความสะดวก
- 5) แผนการเรียนหรือโปรแกรมการศึกษา

1.1.5.2 แหล่งข้อมูลภายนอกสถานศึกษา (External sources) คือ แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และมีผลกระทบต่อปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อยของระบบอันได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านนิเวศวิทยา ประชากร เศรษฐกิจ สังคม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลสารสนเทศนั้น มีแหล่งที่มาของข้อมูล และมีวิธีการได้มาหลายวิธีการ เช่น ข้อมูลแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข้อมูลแบบเป็นทางการ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้มาโดยวิธีการที่มีแบบแผนและเป็นทางการ ซึ่งอาจอยู่ในแบบฟอร์มที่ออกแบบใช้ในองค์กร เช่น ด้วยกฎหมาย พระราชบัญญัติระเบียบ นโยบายบัญชีการเงิน แผนงาน/โครงการ งบประมาณองค์กร เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งสภาพปัญหา เป็นต้น ส่วนข้อมูลแบบไม่เป็นทางการคือข้อมูลที่ได้มาแบบไม่มีแบบแผนแน่นอน เช่น ได้จากความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ของบุคคล ซึ่งข้อมูลประเภทนี้จะไม่เป็นแบบฟอร์มที่แน่นอนและไม่สามารถนำไปประมวลได้

1.1.6 สาเหตุของการพัฒนาระบบสารสนเทศ

การตัดสินใจพัฒนาระบบสารสนเทศในองค์กรใด ๆ อาจจะมาจกสาเหตุหลายประการ เช่น ระบบสารสนเทศที่มีอยู่ในองค์กรมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหรือเมื่อองค์กรขยายใหญ่ขึ้น หรือดำเนินไประยะหนึ่งระบบสารสนเทศที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อความต้องการที่เกิดขึ้น (ภาสกร เรืองรอง, 2544 : 9) สรุปสาเหตุที่ทำให้มีการพิจารณาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ ดังนี้

1.1.6.1 เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น คือในบางกรณีระบบสารสนเทศที่มีอยู่อาจมีปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากการวางระบบไม่เหมาะสม หรือเมื่อสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป เช่น ปริมาณข้อมูลเพิ่มมากขึ้น และไม่สัมพันธ์กับการเพิ่มอัตรากำลังคน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือล่าช้าในการจัดทำสารสนเทศ จึงต้องมีการพิจารณาปรับปรุงระบบสารสนเทศ

1.1.6.2 เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการใหม่ บางกรณีระบบสารสนเทศที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการใหม่ที่เกิดขึ้นได้ เช่น ฝ่ายบริหารต้องการสารสนเทศบางอย่างเพื่อใช้ในการตัดสินใจ แต่ระบบที่มีอยู่ไม่เอื้ออำนวยให้ได้จึงต้องพิจารณาปรับปรุงระบบสารสนเทศ

1.1.6.3 เพื่อนำความคิดหรือเทคโนโลยีใหม่มาใช้ เมื่อมีความคิดหรือเทคโนโลยีใหม่เกิดขึ้นซึ่งสามารถนำไปใช้ในการประมวลข้อมูล หรือความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ที่สามารถบันทึกข้อมูล โดยใช้หมึกแม่เหล็ก ซึ่งทำให้การประมวลผลข้อมูลรวดเร็วขึ้นจึงทำให้การพิจารณาปรับปรุงระบบสารสนเทศ โดยนำความคิดหรือเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้

1.1.6.4 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพขึ้น ในบางกรณีระบบสารสนเทศที่มีอยู่มีมาเป็นเวลานาน ก็อาจเกิดความคิดในการปรับปรุงระบบทั้งหมดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาการอย่างตลอดเวลาและอย่างรวดเร็ว หน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐจะต้องมีการปรับตัวให้ทันกับภาวการณ์ดังกล่าว เพื่อให้องค์กรมีความทันสมัยในด้านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้และความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์และโปรแกรมต่าง ๆ

1.1.7 ขั้นตอนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศ แบ่งลักษณะการพัฒนาออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1.7.1 การเริ่มพัฒนาระบบสารสนเทศใหม่ ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนที่ใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศนับตั้งแต่ยังไม่มีระบบสารสนเทศ จนกระทั่งระบบสารสนเทศใช้ประโยชน์ได้

1.1.7.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีอยู่แล้วในองค์กร ซึ่งอาจจะมี การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการเติบโตขององค์กรหรือความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอาจทำให้เกิดความต้องการใหม่ จึงทำให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้น (ภาสกร เรืองรอง, 2544 : 1) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาระบบสารสนเทศไว้ 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การศึกษาเบื้องต้น
- 2) การวิเคราะห์ระบบ
- 3) การออกแบบระบบ
- 4) การพัฒนาระบบ
- 5) การปฏิบัติงานตามระบบใหม่
- 6) การประเมินผลระบบ

ภาสกร เรืองรอง (2544 : 12) ได้กล่าวไว้ถึงองค์ประกอบและปัจจัยในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ดังนี้

องค์ประกอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ให้เกิดคุณสมบัติ ประโยชน์และความสำคัญตามที่คาดหวัง มีดังนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ และการวางแผน ปัจจัยในการช่วยพัฒนาระบบสารสนเทศให้ประสบความสำเร็จตามความประสงค์มีดังนี้

- 1) ลักษณะขององค์การ (Organ ware)
- 2) ประชากรในองค์การ (People ware)
- 3) วัสดุ (Hard ware)
- 4) ครุภัณฑ์ (Soft ware)

การพัฒนากระบวนสารสนเทศ มีแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศภายในองค์กรจัดทำได้ 4 วิธีด้วยกัน คือ

1. จัดทำขึ้นเองโดยอาศัยเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ หากบุคลากรขาดความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงจะทำให้เปลืองเวลาและทรัพยากรมาก มีความเสี่ยงสูง

2. ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจัดทำระบบให้ เจ้าหน้าที่ คือ

2.1 ให้คำปรึกษาในการเขียนรายละเอียดสำหรับประมวลงาน

คอมพิวเตอร์

2.2 ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และออกแบบคอมพิวเตอร์

2.3 ให้บริการในการเขียนโปรแกรมที่ผู้ใช้ต้องการ

2.4 ให้บริการ ติดตั้ง ดูแลระบบงาน

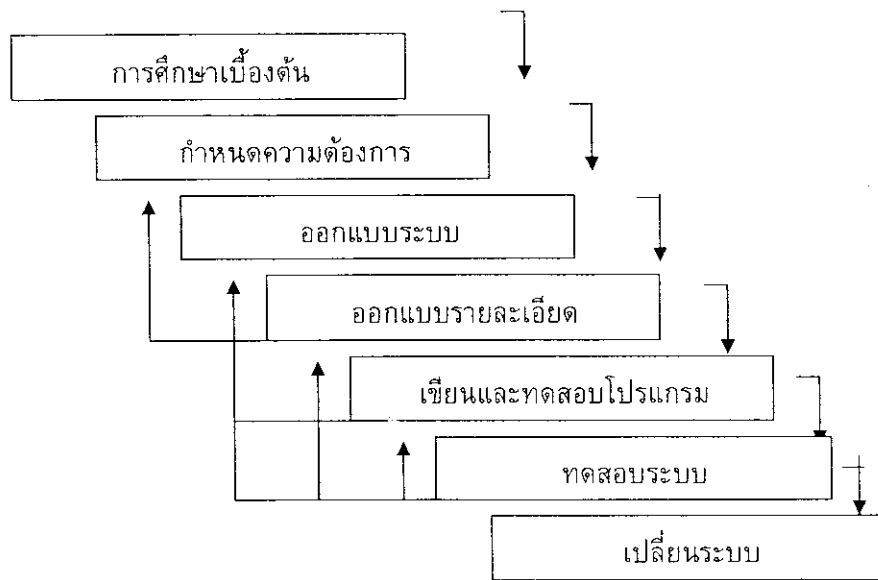
2.5 ให้บริการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อ จัดหาคอมพิวเตอร์

การเตรียมการเพื่อว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาระบบงานคอมพิวเตอร์ ต้องดำเนินการ ดังนี้ ผู้ว่าจ้างต้องศึกษาความต้องการให้ชัดเจน จัดทำใบแจ้งให้บริษัทเสนอราคามาให้ จัดส่งประกาศเชิญประเมินข้อเสนอบริษัท เลือกบริษัทที่ปรึกษา เจริญต่อรองเงื่อนไขและราคา จัดทำสัญญาว่าจ้างควบคุมติดตามและประเมินผลงานของบริษัท

แนวทางในการคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษามาพัฒนาระบบ หรือ ซอฟต์แวร์ ต้องเลือกบริษัทที่มีความมั่นคง มีประสบการณ์ มีบุคลากรที่มีความสามารถตรงสาขา มีเหตุและผลทางกฎหมาย

3. การซื้อซอฟต์แวร์สำเร็จมาใช้ทำให้สะดวกรวดเร็ว น่าเชื่อถือ มีเอกสารประกอบ ใช้งานปรับปรุงง่าย มีข้อเสีย คือ บางประเภทมีราคาแพง ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ใช้งานยาก สรุปประเด็นในการซื้อซอฟต์แวร์ ในกรณีที่มีคอมพิวเตอร์ใช้งานอยู่แล้ว ดังนี้ ควรพิจารณาสามารถพื้นฐานของซอฟต์แวร์ ประเด็นเกี่ยวกับราคาและค่าใช้จ่าย ประเด็นเกี่ยวกับบริษัทผู้ขาย

4. ผู้ใช้ทำขึ้นเองพัฒนาโปรแกรมขึ้นมาใช้งานเอง ซึ่งไม่ซับซ้อนนักใช้เครื่องมือโปรแกรมประยุกต์ช่วยวงจการพัฒนากระบวนสารสนเทศ หรือการปฏิบัติตามขั้นตอนเรียกว่า "วัฏจักรการพัฒนากระบวนงาน" (System Development Lift Cycle หรือ SDLC) มี 7 ขั้นตอน คือ

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองน้ำตก (Waterfall Model)

ที่มา : (<http://wanchai.hi.ac.th>)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study)

เป็นการศึกษาถึงความเหมาะสม กำหนดปัญหา หรือการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) เป็นหน้าที่ของนักวิเคราะห์ระบบจะเน้นศึกษาใน 5 ประการ คือ

1.1 ความเหมาะสมทางด้านเทคนิค (Technical Feasibility) ศึกษา ด้านฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์ เหมาะสมหรือไม่

1.2 ความเหมาะสมทางการปฏิบัติงาน (Operational Feasibility) การปฏิบัติงานช้าช้อนหรือไม่ ตรงหรือไม่

1.3 ความเหมาะสมทางการเงิน (Financial Feasibility) เปรียบเทียบ ความคุ้มค่า ผลตอบแทน ค่าใช้จ่าย

1.4 ความเหมาะสมทางด้านเวลา (Schedule Feasibility) พิจารณาใน การสร้างระบบงานการใช้เวลา

1.5 ความเหมาะสมทางด้านบุคลากร (Human Feasibility) ดูความพร้อมของ บุคลากร

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระบบ (Analysis)

เป็นการศึกษาระบบการทำงานเดิม การตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ กำหนดความต้องการระบบงานใหม่ นักวิเคราะห์ต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1 ทบทวนวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิเคราะห์ระบบให้ชัดเจน

2.2 ศึกษาแนวทางที่ได้เสนอไว้ในรายงานการศึกษาเบื้องต้น

2.3 ศึกษาและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบ คือ แผนผังการจัดองค์กร (Organization Chart) แผนงานของหน่วยงาน เอกสารแบบฟอร์ม และรายงานต่าง ๆ ที่ใช้ในหน่วยงาน กฎและระเบียบต่าง ๆ

2.4 ศึกษาความต้องการของผู้บริหาร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติงาน และสำรวจความต้องการโดยใช้แบบสอบถาม

2.5 ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริง ต้องทำความเข้าใจเนื้อหาและรูปแบบของข้อมูลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทำความเข้าใจทางเดินของข้อมูล (Data Flow) ทำความเข้าใจ กระบวนการทำงานและทำความเข้าใจเรื่องการดูแลรักษาข้อมูล

2.6 จำแนกปัญหาในระบบปัจจุบัน

2.7 พิจารณาแนวทางแก้ไข้ปัญหา

2.8 ร่างเค้าโครงของระบบใหม่

2.9 คำนวณทรัพยากรต่าง ๆ

2.10 จัดทำรายงานการวิเคราะห์ระบบ

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบระบบ (Design)

ออกแบบระบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และฝ่ายบริหาร เป็นขั้นตอนต่อจากการวิเคราะห์โดยทั่วไป การออกแบบระบบจะกระทำใน 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การออกแบบโครงสร้างของระบบ (Conceptual Design) เป็นการกำหนด ว่าระบบใหม่มีการทำงานอะไรหรือเรียกว่า การออกแบบเชิงตรรกะ (Logical Design) มีการดำเนินงาน ดังนี้ ทบทวนรายงานการวิเคราะห์ระบบ แยกระบบงานรวมออกเป็นสองส่วน อย่างคร่าว ๆ ออกแบบลำดับต่าง ๆ ของรายงาน และกำหนดส่วนที่คนและคอมพิวเตอร์ต้อง ทำงานประสานกัน

3.2 การออกแบบในรายละเอียด (Detail Design) มีการอำแบบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ออกแบบรายละเอียดต่าง ๆ ของระบบ ออกแบบข้อมูลต่าง ๆ สำหรับใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของระบบออกแบบรายละเอียดและเนื้อหาของการฝึกอบรมที่จำเป็น และจัดทำรายงานออกแบบ

ขั้นตอนที่ 4 การเขียนและทดสอบโปรแกรม (Construction)

เป็นการเขียนและทดสอบโปรแกรมตามที่ได้ออกแบบไว้ ตามความต้องการของผู้ใช้ จะต้องมึลักษณะทำงานได้ผลตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ทำงานได้ถูกต้องไม่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนเชื่อถือได้ และแก้ไข้ดัดแปลงได้ง่าย

ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบระบบ (Testing)

เป็นการทดสอบระบบหลังจากเขียนโปรแกรมไปแล้ว เพื่อตรวจสอบความผิดพลาด มีวิธีการดังนี้

- 5.1 การทดสอบรวม (Integration Test) เป็นการดูการเชื่อมโยงระหว่างโปรแกรม
- 5.2 การทดสอบทั้งระบบ (System Test) เป็นการทดสอบตั้งแต่เริ่มโปรแกรมจนได้ผลลัพธ์
- 5.3 การทดสอบการยอมรับระบบ (Acceptance Test) เป็นการให้ผู้ใช้ได้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 6 การเปลี่ยนระบบ (Conversion)

การเปลี่ยนจากระบบงานเดิมมาเป็นระบบงานใหม่ที่ออกแบบและพัฒนาเรียบร้อยแล้ว มี 4 วิธีการ คือ

- 6.1 การเปลี่ยนระบบทันที (Direct Conversion) เหมาะกับระบบเดิมที่ไม่มีประโยชน์ต่อองค์กรแล้ว
- 6.2 การเปลี่ยนระบบคู่ขนาน (Parallel Conversion) เป็นการใช้ระบบเก่าและระบบใหม่พร้อมกัน
- 6.3 การเปลี่ยนแปลงระบบตามหน่วยงาน (Modular Conversion) หรือหลักการแบบนำร่อง (Pilot Approach) เป็นการนำระบบไปใช้ในบางหน่วยงาน
- 6.4 การเปลี่ยนแปลงระบบทีละส่วน (Phase-In Conversion) แบ่งตามส่วนระบบงานหลังจากมีการพัฒนาระบบไปแล้ว อาจมีปัญหาต่างๆ ตามมา ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขกระทำได้ 2 วิธี คือ การบำรุงรักษาระบบ (Maintenance) และการเปลี่ยนแปลงระบบทั้งหมด (Redevelopment)

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศ ของภาคราชการและภาคเอกชน ที่ต้องการให้เกิดการทำงานที่เป็นอัตโนมัติระบบสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากขึ้น การพัฒนาระบบสารสนเทศที่นำมาใช้เพื่อช่วยในการทำงานนั้นมีหลายระบบ บางระบบอาจออกแบบมาเพื่อช่วยให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็ว บางระบบอาจถูกออกแบบมาเพื่อช่วยในการวิเคราะห์และการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศเหล่านี้สามารถทำงานได้เสร็จภายในระบบย่อยเพียงระบบเดียว หรือสามารถทำงานร่วมกันในหลาย ๆ ระบบสำหรับองค์กรที่มีขนาดใหญ่ก็ได้

1.1.8 ประโยชน์ของสารสนเทศ

ประโยชน์ของสารสนเทศ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของสารสนเทศ ไว้ดังนี้

ถกล นิรันดร์ศิริโรจน์ (2525 : 10) กล่าวว่า การจัดระบบสารสนเทศที่ดี จะช่วยให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้องทันสมัยกับ วัตถุประสงค์และเรียกใช้ได้สะดวก ประโยชน์ของระบบสารสนเทศโดยทั่วไปมีดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ในการบริหารงาน การตัดสินใจสั่งการและการวางแผนปฏิบัติงาน ในหน่วยงานนั้น ๆ

2. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับสูงกว่าและระดับต่ำกว่าเพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน รายการข้อมูล แบบเสนอรายงาน และวันสำรวจเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ทุกระดับ จัดความซ้ำซ้อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรงกับความต้องการทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้

3. ใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เช่น การจัดทำเอกสารแนะนำสถานศึกษา รายงานผลงานในรอบปี ตลอดจนการบริการข้อมูลสำหรับการวิจัยต่าง ๆ เช่น การวิจัยเพื่อหาวิธีสอนที่แปลก เป็นต้น

ชัยวัฒน์ บุญคิวพันธ์ (2532 : 97 - 100) ได้สรุปแนวความคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับความสำคัญของระบบสารสนเทศ ต่อการวางแผนและการบริหารการศึกษา ไว้ว่า

1. เป็นหัวใจของกระบวนการบริหาร เริ่มจากการวางแผน การตัดสินใจ การจัดองค์การ การอำนวยการ การควบคุม การใช้งบประมาณ

2. เป็นเครื่องมือชี้แนะทิศทางให้ผู้บริหารเลือกดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

3. เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสำหรับการบริหารงานและเป็นทรัพยากรสิ้นอย่างหนึ่งของกิจการในการใช้เป็นเครื่องสนับสนุนการดำเนินงาน

4. เป็นตัวชี้วัด หรือประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพ เมื่อต้องการจะพิจารณาในลักษณะที่เป็นสภาพปัจจุบันและอนาคต

5. ป้องกันการใช้ดุลยพินิจส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนหรือการบริหารงาน ให้หันมาใช้ในการตัดสินใจด้วยข้อมูลและสารสนเทศมากยิ่งขึ้น

6. เป็นข้อมูลที่มีลักษณะเฉพาะ ตอบสนองความเป็นจริงและสามารถกำหนดขอบเขตของการดำเนินงาน ได้อย่างรวดเร็วและผิดพลาดต่ำ

7. เป็นเทคโนโลยีของการจัดการสมัยใหม่ และจะช่วยให้การบริหารมีพลังในการปฏิบัติงานท่ามกลางบรรยากาศของการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 115) ได้ระบุถึงประโยชน์ของระบบสารสนเทศต่อการบริหารไว้ว่า สารสนเทศช่วยในการวางแผนของหน่วยงานทุกระดับช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และระบบสารสนเทศได้ถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงหน่วยงาน ควบคุมงานของหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศที่ดีและมีประโยชน์ คือ ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจสั่งการ และวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.9 ทฤษฎีการในการจัดระบบสารสนเทศ

สุนทร จันทะวงศ์ (2541 : 20 - 21) กล่าวว่า ทฤษฎีการการบริหาร คือ ปัจจัยพื้นฐานการบริหารโดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับกันว่าทฤษฎีการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีการจัดการ (Management) หรือที่เขียนย่อว่า 4M's ไม่ว่าจะเป็นการบริหารราชการ หรือธุรกิจจำเป็นต้องใช้ทฤษฎีการบริหารทั้งสิ้น หรือเสมือนหนึ่งปัจจัยสี่และทฤษฎีการการบริหารการจัดระบบสารสนเทศ ได้แก่

1. คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศทั้งหมด
2. เงิน ได้แก่ งบประมาณ เงินบำรุงการศึกษา ที่นำมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศ
3. วัสดุสิ่งของ ได้แก่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่
4. การจัดการ ได้แก่ วิธีการต่าง ๆ เช่น การวางแผน การเตรียมการ การติดตาม กำกับ การนิเทศ การประเมิน การปรับปรุง และการพัฒนาอื่น ๆ

เมื่อทฤษฎีทั้ง 4 ส่วน ดังกล่าวข้างต้นมีความครบถ้วนสมบูรณ์ การทำงานด้านสารสนเทศสามารถประสานกันได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ข้อมูลเกิดการประมวลผล และนำไปใช้ประโยชน์ได้นั้นก็คือสารสนเทศนั่นเอง ซึ่งสารสนเทศนี้จะเป็นสารสนเทศที่ดี จะต้องเป็นสารสนเทศที่มีความถูกต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้และทันเวลาในการใช้งาน

1.1.10 กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

การจัดระบบสารสนเทศมีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงการจัดระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

วาสนา จาคูรัตน์รังสี (2541ก : 70) ได้เสนอขั้นตอนการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ค้นหาว่าผู้บริหารทุกระดับต้องการสารสนเทศอะไร
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบข้อมูลและสารสนเทศ และประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศ
3. เตรียมวางแผนออกแบบระบบข้อมูล และสารสนเทศรวมทั้งการประมวลค่าใช้จ่ายและตารางปฏิบัติงาน
4. เตรียมออกแบบระบบข้อมูลและสารสนเทศคร่าว ๆ ที่ปรากฏว่านำมาปฏิบัติได้รวมทั้งจะสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
5. เตรียมออกแบบอย่างละเอียด เพื่ออธิบายเพิ่มเติมโครงสร้างคร่าว ๆ ในขั้นตอนที่ 4 เตรียมพรรณนาการบริหารงาน รายละเอียดของการไหลของข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการกำหนดไว้ว่า ทำงานเกี่ยวกับระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างไร และศูนย์คอมพิวเตอร์ต้องได้รับการออกแบบด้วย
6. เริ่มปฏิบัติการระบบข้อมูลและสารสนเทศ
7. ตรวจสอบระบบ

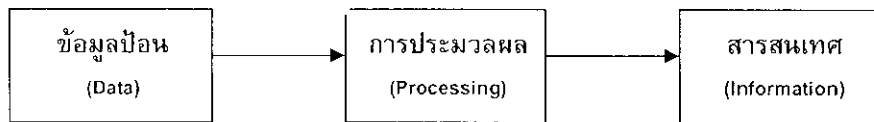
วาสนา จาคูรัตน์รังสี (2541ข : 73) ให้ทรรศนะในการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศว่าเป็นกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ และกิจกรรมในส่วนประกอบอื่น

1. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 - 1.1 ข้อมูลที่ประมวลผลเพื่อรายงาน
 - 1.2 การจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูล
 - 1.3 การเก็บรักษาข้อมูล
 - 1.4 การรายงานข้อมูล
 - 1.5 การประมวลผลตามคำสอบถาม
 - 1.6 การประกันความถูกต้องของข้อมูลและสารสนเทศ
2. กิจกรรมในส่วนประกอบอื่นของระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 - 2.1 ข้อมูลจากการประมวลผลเพื่อรายงาน
 - 2.2 ระบบการบริหารข้อมูล
 - 2.3 ระบบการคัดเลือกข้อมูล

พงกะพรรณ ตะกลมทอง (2537 : 31) กล่าวว่า กระบวนการจัดระบบสารสนเทศมี 5 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวมข้อมูล
2. การตรวจสอบข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ
4. การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ
5. การนำเสนอและสารสนเทศ

ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์ (2539 : 120) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบสารสนเทศมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

ที่มา : (ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์, 2539 : 120)

และกระบวนการจัดระบบสารสนเทศตามองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบดังกล่าว จะประกอบด้วย 6 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 3 การการประมวลผลข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 4 การจัดหน่วยหรือคลังหรือศูนย์สารสนเทศ
- ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์
- ขั้นตอนที่ 6 การนำไปใช้

จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นการจัดเตรียมสารสนเทศเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริหารเพื่อใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพ ผู้จัดทำข้อมูลสารสนเทศควรจะเข้าใจถึงองค์ประกอบของการจัดทำข้อมูลและเทคโนโลยีในแต่ละด้านว่าเป็นอย่างไร มีความพร้อมในอุปกรณ์ และมีขีดความสามารถรองรับการทำงานทางด้านใดบ้าง เพื่อที่จะได้ทราบและสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้งานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามความต้องการ

1.1.11 ฐานข้อมูล (Data Base)

1. ความหมายของฐานข้อมูล ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเอาไว้ ดังนี้

ชุมพล ศฤงคารศิริ (2540 : 30) กล่าวว่าข้อมูลนั้นจัดได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญขององค์กรอันจะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบข้อมูลก่อน เพราะข้อมูลเป็นส่วนประกอบสำคัญอันนำมาซึ่งระบบสารสนเทศ โดยที่วัตถุประสงค์หลักของระบบสารสนเทศก็คือ การแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปของสารสนเทศที่มีความหมาย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าข้อมูลเปรียบเสมือนวัตถุดิบส่วนสารสนเทศเปรียบเสมือนผลผลิตที่ได้จากกระบวนการผลิตนั่นเอง สารสนเทศสามารถดึงออกมาใช้ประโยชน์ จากแหล่งจัดเก็บที่เรียกว่าฐานข้อมูล

ณัฐพันธุ์ เขจรันท์ และไพบูลย์ เกียรติโกมล (2542 : 40) ได้กล่าวถึงฐานข้อมูลไว้ว่า การจัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สมควรที่จะจัดหาสารสนเทศที่ถูกต้อง แม่นยำ ตรงความต้องการของผู้ใช้ในระยะเวลาที่เหมาะสม ปัจจุบันหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชนมักเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้ในฐานข้อมูลหรือเพิ่มข้อมูลในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ ถ้าข้อมูลเหล่านี้ถูกจัดเก็บและเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระบบและมีหลักเกณฑ์ที่ดี ก็จะเป็นการง่ายต่อการเข้าถึงและเรียกข้อมูลที่ต้องการประยุกต์ใช้ในงาน

ไพโรจน์ คชชา (2540 : 12) ระบบฐานข้อมูล คือระบบที่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึงข่าวสารหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ ข้อมูลอาจจะอยู่ในรูปของตัวเลข ข้อความที่ทำให้เกิดการสังเกต การนับ การบันทึก ส่วนข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้เป็นชุดมีการปรับปรุงแก้ไข (Update) ให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเราเรียกข้อมูลชุดนั้นว่าฐานข้อมูล

กล่าวโดยสรุป ฐานข้อมูล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ใช้และสามารถที่จะนำข้อมูลนั้นออกมาใช้ร่วมกันได้โดยไม่มีการซ้ำซ้อนของข้อมูลหรือความขัดแย้งของข้อมูล โดยทั่วไปข้อมูลมักประกอบด้วยข้อมูลย่อยหลาย ๆ ส่วน โดยแต่ละส่วนมารวมกันจะเกิดความหมายขึ้น เช่น ชื่อนักเรียน ชื่อวิชา เรียนวิชาอะไร และได้ระดับคะแนนเท่าใด การนำส่วนหลาย ๆ ส่วนมารวมกันจะเกิดรายการ (Record) กรณีเอาหลาย ๆ รายการมารวมกันมักจะเกิดเป็นฐานข้อมูล

2. ฐานข้อมูลในองค์กร

การดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารต้องมีการสร้างเพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นที่เก็บรวบรวมสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และการบริหาร ในการจัดเก็บข้อมูลเหล่านี้จะต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเรียกใช้ ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ความถูกต้องของข้อมูล และความปลอดภัยของข้อมูล

ข้อมูลเปรียบเทียบเสมือนวัตถุเทียบ ส่วนสารสนเทศเปรียบเทียบเสมือนผลผลิตที่ได้จากกระบวนการผลิตนั่นเอง สารสนเทศสามารถดึงออกมาใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งจัดเก็บที่เรียกว่าฐานข้อมูล ได้แก่ ฐานข้อมูลบุคลากร ฐานข้อมูลพัสดุในหน่วยงาน ฐานข้อมูลในการใช้จ่ายงบประมาณ

1.2 แนวคิดทฤษฎีการจัดการสารสนเทศ

1.2.1 แนวคิดสารสนเทศที่ดี

แนวคิดของสารสนเทศที่ดีมีนักวิชาการกล่าวไว้ คือ

อาร์ุง จันทวานิช และเจษฎ์ อนรรฆมมงคล (2529 : 29) กล่าวถึงสารสนเทศที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ทันต่อเวลา สารสนเทศที่ดีต้องทันต่อการใช้ประโยชน์ ต้องไม่ช้าจนต้องไม่สามารถบอกถึงสถานการณ์หรือแนวโน้มในการเกิดเหตุการณ์ได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะต้องรายงานทุกครั้งที่เกิดขึ้นมา ควรรวบรวมข้อมูลมาเป็นงวด ๆ และจัดทำรายงานประจำช่วงเวลาที่เหมาะสมของการจัดระบบสารสนเทศ การรายงานสารสนเทศเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาให้ดีในแต่ละองค์กร

2. ตรงต่อคว ามต้องการ สารสนเทศที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติในการสื่อความหมาย ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เช่น รายงานต่าง ๆ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยมีค่าต่อการบริหารงานแต่ในปัจจุบันไม่สามารถเป็นสารสนเทศที่ดีต่อความต้องการของผู้บริหารแล้วที่จะนำมาใช้อีก

3. ถูกต้อง คุณสมบัติข้อนี้แสดงให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของสารสนเทศซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากเพราะแม้ว่าสารสนเทศจะตรงต่อเวลาและตรงต่อความต้องการถ้าขาดความถูกต้องแล้วจะหาประโยชน์ไม่ได้เลย กลับจะนำไปสู่ความผิดพลาดและเกิดความเสียหายแก่องค์กรได้

นอกจากคุณสมบัติที่กล่าวมาแล้ว ยังมีคุณสมบัติอย่างอื่น บางลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับสารสนเทศและวิธีการดำเนินงานของสารสนเทศ คุณสมบัติเหล่านี้จะมีความสำคัญแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะอย่าง ได้แก่

1. ความละเอียดแม่นยำ
2. คุณสมบัติเชิงปริมาณ ได้แก่ ความสามารถที่แสดงออกมาในรูปตัวเลข เช่น เปอร์เซนต์ความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจ
3. ความยอมรับ ได้แก่ ความยอมรับได้ของกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศอย่างเดียวกัน เช่น ลักษณะของแบบฟอร์ม รูปแบบของรายงาน
4. การใช้ได้ง่าย ได้แก่ การนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

5. ความไม่ลำเอียง หมายถึง ไม่เป็นสารสนเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะปกปิดข้อเท็จจริงบางอย่าง ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้เข้าใจผิดไปจากความเป็นจริง

6. ชัดเจน หมายถึง การมีความคลุมเครือน้อยที่สุดสามารถทำความเข้าใจง่าย

ชุมพล ศฤงคารศิริ (2542 : 130) ได้กล่าวถึง สารสนเทศที่ดี ไว้ดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง ต้องไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด
2. ทันต่อเวลา ทันต่อเวลาที่ต้องการใช้ตามกำหนด

ไพโรจน์ คชชา (2542 : 12) ได้กล่าวถึง สารสนเทศที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ถูกต้องเชื่อถือได้
2. ต้องมีความเกี่ยวข้องกับงาน
3. มีความทันสมัย
4. ทันเหตุการณ์
5. สามารถตรวจสอบได้

จากการที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้กล่าวถึง คุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีไว้พอสรุปได้ว่า คุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีจะประกอบด้วย ความเที่ยงตรง แม่นยำ ชัดเจน ถูกต้อง ทันเวลา ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ตรวจสอบได้และต้องเป็นที่ยอมรับ

1.2.2 แนวคิดสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพงาน

แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพงาน (พรณวดี สุทธิภักดี, 2540 : 5 - 11) ประกอบด้วย

1. คุณภาพต้องมาก่อน มุ่งเน้นคุณภาพเหนือสิ่งอื่นใด เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่ประกันคุณภาพ ซึ่งลูกค้าจะเต็มใจซื้อและภูมิใจที่ได้ใช้

2. ความเป็นลูกค้านิยม มีปรัชญาในการทำงานที่เรียกว่า "ตลาดขอมมา" (market in) เป็นความปรารถนาที่จะผลิตสินค้าและให้บริการเฉพาะลูกค้าที่ลูกค้าเรียกหาและต้องการ

3. ขั้นตอนถัดไปคือลูกค้าของเรา คำนึงถึงผู้รับงานของเราในขั้นตอนต่อไป ว่าเป็นเสมือนลูกค้าผู้บริโภคสินค้าของเราจำเป็นที่เราจะต้องส่งมอบแต่เฉพาะสินค้าและบริการที่ปราศจากข้อบกพร่องเท่านั้น

4. ทำงานโดยใช้วงจรเดมมิ่ง PDCA ใช้ 4 ขั้นตอนในการทำงาน

4.1 เตรียมแผนงาน P – Plan

4.2 ลงมือปฏิบัติตามแผน D – Do

4.3 ตรวจสอบการปฏิบัติ C – Check

4.4 กำหนดเป็นมาตรฐานการทำงาน A – Action

5. จิตสำนึกต่อความเร่งด่วน เน้นการไม่ตัดสินใจโดยอาศัยประสบการณ์ และสัญชาตญาณแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้อาศัยข้อเท็จจริงเป็นหลัก

6. การควบคุมกระบวนการทำงาน ควบคุมวิธีการทำงานไม่ใช่ควบคุมผลงานที่ทำและไม่ใช้ปฏิบัติการเพื่อไล่ตามปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลงาน แต่เป็นการให้ความใส่ใจต่อกรรมวิธีการทำงาน และทำการควบคุมให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนดพร้อม ๆ กันการปรับปรุงระบบและวิธีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

7. การป้องกันการเกิดซ้ำ พยายามค้นหาและระบุต้นตอของข้อขัดข้องพร้อมกับเพิ่มมาตรการป้องกันมิให้ต้นตอของปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้นมาอีก

8. การสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติการจัดทำมาตรฐานสำหรับวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานพร้อมกันนำมาตรฐานนั้นไปใช้ให้เกิดผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

โดยรวมแล้วการปฏิบัติงานในภาคเอกชน และภาคราชการโดยหลักการแล้วจะเน้นคุณภาพของงาน กระบวนการการปฏิบัติงาน และมาตรการการป้องกันต่าง ๆ เพื่อให้งานที่ได้จัดทำออกมาอย่างมีมาตรฐาน

1.2.3 ทฤษฎีสารสนเทศ (The Information Theory)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2547 : 224) กล่าวว่า ทฤษฎีสารสนเทศนับเป็นแนวคิดเริ่มต้นที่พยายามอธิบายเกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มาพัฒนาขึ้นเพื่อการใช้งานแทนที่มนุษย์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการและกระบวนการของการพัฒนาศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งเริ่มแรก เช่น ระบบการส่งข้อมูลข่าวสารของเครื่องส่งโทรศัพท์ ผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ในระยะเริ่มต้นเป็นวิศวกร จึงไม่ได้สนใจต่อการศึกษาประเภทหรือลักษณะเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารมากไปกว่าการยอมรับว่าข้อมูลข่าวสารเป็นเพียงสัญญาณอย่างหนึ่งของระบบการรับส่งทางโทรศัพท์ กลุ่มนักคิดกลุ่มนี้มักให้ความสนใจเพียงว่า การรับส่งทางโทรศัพท์แต่ละครั้งนั้นจะต้องใช้สัญญาณมากน้อยแค่ไหน คือ มีปริมาณข้อมูลข่าวสารมากน้อยแค่ไหนเอง แต่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายยังไม่มีการศึกษามากนัก

สรุป กลุ่มทฤษฎีสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นหนักเกี่ยวกับประเภท องค์ประกอบ และศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น องค์ประกอบ การพัฒนาการ รูปลักษณะต่าง ๆ และมีความเชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวกำหนดหรือชี้หน้าสังคม ตลอดจนวัฒนธรรม

1.2.4 ทฤษฎีระบบข้อมูลข่าวสาร (Information System Theory)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2547 : 228) กล่าวว่า ทฤษฎีนี้ได้พัฒนาขึ้นในช่วงประมาณปี ค.ศ. 1940 เพื่ออธิบายเกี่ยวกับอำนาจที่อยู่เบื้องหลังเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับระบบโครงสร้างของข้อมูลข่าวสาร การแพร่กระจาย และการควบคุมข้อมูลข่าวสาร แนวคิดหลักของทฤษฎีระบบข้อมูลข่าวสารนี้คือการอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับระบบของข้อมูลข่าวสารที่ส่งผ่านหรือสื่อสารกันไปมาในสังคมปัจจุบัน โดยอาจแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะหลัก ๆ ดังนี้ คือ

1. การสื่อสารที่เชื่อมโยงระหว่างเทคโนโลยีกับเทคโนโลยีที่ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน เช่น การสื่อสารผ่านระบบ Land ที่เป็นระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ (Machine to Machine communication)

2. การสื่อสารที่เชื่อมโยงระหว่างคนกับคน (Human to Human communication)

3. การสื่อสารที่เชื่อมโยงระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับคน (Machine – to - Human communication) เช่น การสื่อสารผ่านดาวเทียม การสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนที่อาจอยู่ทั้งในรูปแบบของสื่อเก่าและสื่อใหม่ เช่น สื่อที่เป็นประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน ทั้งนี้โครงสร้างของการสื่อสารเพื่อการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารระหว่างกันและกันของทฤษฎีนี้อาจสามารถแบ่งเป็นโครงสร้างหลัก ๆ ได้ เช่น

โครงสร้างการสื่อสารแนวเดี่ยว (Linear System) ซึ่งโดยภาพรวมแล้วจะเป็นระบบการสื่อสารแบบปิด (Closed System) ที่มักจะปิดโอกาสในการเปิดรับการตอบสนองระหว่างกันและกัน (Feedback) น้อยมาก

โครงสร้างการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive system) ที่ยังคงนับว่าเป็นระบบการสื่อสารแบบปิดอยู่ แต่ก็ยังมีการเปิดโอกาสให้มีการตอบสนองระหว่างกันและกันบ้าง และโครงสร้างการสื่อสารเชิงประสานสัมพันธ์ (Transactional System) ที่เป็นระบบการสื่อสารแบบเปิดเต็มรูปแบบ เป็นรูปแบบของระบบการสื่อสารที่เน้นการเปิดกว้างต่อการประสานสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

โดยภาพรวมแล้ว อาจสามารถกล่าวได้ว่ากลุ่มทฤษฎีสารสนเทศกลุ่มนี้ (The Information Theories) ยังคงมีจุดอ่อนตรงที่ยังไม่สามารถอธิบาย การเชื่อมโยงระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับพฤติกรรมมนุษย์ได้อย่างชัดเจน เพราะมุมมองของนักคิดในกลุ่มนี้มักเป็นมุมมองของนักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีมุมมองในการอธิบายเฉพาะที่เกี่ยวกับระบบและกลไกที่เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถทำงานได้เพื่อที่จะให้เกิดผลงานใดผลงานหนึ่ง ในระดับใดระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงเกี่ยวกับการเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ เช่น

การเชื่อมโยงกันระหว่างธรรมชาติ สภาพบรรยากาศทางสังคม การทำงานของระบบวิธีคิด และความเข้าใจของมนุษย์ที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากระบบการทำงานของเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.5 ทฤษฎี X (X Theory) และทฤษฎี Y (Y Theory) ของ Mc Gregor

www.hongsa.com/gb700/chapter2.htm (ออนไลน์ : 2546) Douglas

Mc Gregor มีฐานคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของคนอยู่ 2 แบบ เรียกว่า ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ทฤษฎี X เป็นด้านลบของคนที่ว่าคนทั่วไปเกียจคร้าน ไม่ชอบทำงาน หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ถ้าอยากจะทำงานเสร็จต้องใช้ไม้แข็ง ทฤษฎี Y เป็นด้านบวกที่คนไม่เกียจคร้าน รับผิดชอบ และพึงพอใจในการทำงาน ถ้าจะทำงานเสร็จก็เพียงแต่ตั้งใจให้ทำงานเท่านั้น แมคเกรเกอร์ เชื่อว่า ทฤษฎี Y สามารถนำธรรมชาติที่เป็นจริงของคนงานมาใช้งานได้ อะไรที่ทำให้ แมคเกรเกอร์ เชื่อเรื่องแรงจูงใจนี้ คำตอบก็มาจาก ความต้องการ 5 อย่างของ มาสโลว์ ทฤษฎี X ตอบสนองต่อความต้องการระดับล่าง แต่ทฤษฎี Y สามารถตอบสนองต่อความต้องการระดับที่เหนือกว่าได้ ดังนั้น เขาจึงจูงใจคนงานให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้มีความรับผิดชอบ และเสนองานที่ท้าทายสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกลุ่ม เพื่อให้งานนั้นบรรลุ แต่โชคไม่ดีที่ไม่มีเหตุการณ์ใด ๆ ที่จะรองรับทฤษฎี Y แล้วสามารถให้คนงานเป็นเช่นนั้นได้ ในขณะที่มีคนใช้ ทฤษฎี X แล้วประสบความสำเร็จ ดังในตัวอย่างของ Karl-Josef Neukirchen CEO ของบริษัทเยอรมัน สามารถฟื้นจากสภาพล้มละลายจากการบริหารที่มีความเข้มงวดและเฉียบขาด

ทฤษฎี X	ทฤษฎี Y
1. คนงานโดยทั่วไปไม่ชอบงาน และพยายาม หลีกเลี่ยงเท่าที่เป็นไปได้	1. คนงานมองงานแบบสบาย สบาย
2. คนงานจะต้องถูกควบคุมอย่างใกล้ชิด ไม่อย่างนั้นงานจะไม่แล้วเสร็จ	2. คนงานตัดสินใจทำงานเอง ควบคุมดูแลงานเองเพื่อให้เสร็จงานให้ได้
3. คนงานหาช่องที่จะเลี่ยงความรับผิดชอบเท่าที่เป็นไปได้	3. คนงานรับผิดชอบเอง
4. คนงานไม่กระตือรือร้นที่จะทำงานแต่อยาก มีความมั่นคงในชีวิต	4. คนงานสามารถตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้เองโดยไม่จำเป็นต้องถึงมือผู้บริหาร

โดยสรุปแล้ว การทำงานของคนโดยทั่วไปต้องการความอิสระในการทำงาน บางอย่างต้องมีการควบคุม ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วการบริหารงานในทุกๆระดับนั้นถ้าหากต้องการให้งานบรรลุผลสำเร็จก็ควรใช้ทั้ง ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ในการบริหารจัดการ

1.2.6 ทฤษฎีผู้ว่าจ้างและตัวแทน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2548 : 216) กล่าวว่า ทฤษฎีผู้ว่าจ้างและตัวแทน (Principal/Agency Theory) มองว่าพฤติกรรมของมนุษย์สามารถอธิบายได้ในรูปแบบของพันธสัญญา (Contract) โดยที่บุคคลฝ่ายหนึ่ง (ผู้ว่าจ้าง) จะเข้ามาทำการตกลงแลกเปลี่ยน (Exchange) กับอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้รับจ้าง/ตัวแทน) กล่าวคือ ฝ่ายผู้รับจ้างตามเงื่อนไขสัญญาหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างทั้งสองฝ่ายโดยฝ่ายผู้รับจ้างจะได้รับรางวัลตอบแทนการดำเนินงานของตนในลักษณะอันเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่าจ้างและตัวแทนดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นมาจากข้อจำกัดบางประการของฝ่ายผู้ว่าจ้างเอง เช่น ขาดทักษะและความรู้ความสามารถบางอย่างที่มีความจำเป็น หรือเป็นไปตามหลักของการแบ่งงานกันทำ (Division Of Labor) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎีดังกล่าวนี้มีความคล้ายคลึงกับเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิก และทฤษฎีทางเลือกสาธารณะในแง่ของข้อสมมติพื้นฐานเกี่ยวกับปัจเจกบุคคลว่าเป็นผู้มีเหตุผลพยายามแสวงหาอรรถประโยชน์สูงสุดและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ทำให้เกิดการขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ (Conflicts of Interest) ระหว่างผู้ว่าจ้างและฝ่ายผู้รับจ้างค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายนี้มักจะมีลักษณะในแบบไม่สมดุล กล่าวคือ ฝ่ายผู้รับจ้างมักอยู่ในสถานะที่มีข้อได้เปรียบในแง่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Asymmetry) และความไม่แน่นอนของสถานการณ์ โดยเฉพาะกระบวนการผลิตหรือการแปรสภาพทรัพยากรให้ออกมาเป็นผลผลิตตามเงื่อนไขหรือตามความประสงค์ของฝ่ายผู้ว่าจ้าง จึงทำให้ผู้รับจ้างมักจะฉกฉวยโอกาสใช้ประโยชน์จากสภาพการณ์ดังกล่าวในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

อย่างไรก็ดี ฝ่ายผู้ว่าจ้างสามารถควบคุมและป้องกันไม่ให้ฝ่ายรับจ้างแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวได้ โดยการอาศัยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของการสร้างแรงจูงใจและมาตรการบังคับ เช่น การเจรจาต่อรอง การระบุเงื่อนไข (Specifying) และการกำกับตรวจสอบให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง แต่วิธีการดังกล่าวต่างเป็นผลทำให้เกิดภาวะต้นทุนค่าใช้จ่ายแก่ฝ่ายผู้รับจ้าง (Agency Cost) และอาจแปรผันเพิ่มมากขึ้นตามลำดับหากพบว่ามีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งและแตกต่างกันในระดับค่อนข้างสูง ตามนัยทฤษฎี ดังกล่าวทำให้เกิดความจำเป็นต้องปรับปรุงระบบความสัมพันธ์เงื่อนไขพันธสัญญาระหว่างทั้งสองฝ่ายให้เกิดความชัดเจน โดยเฉพาะภาครัฐที่มีลักษณะความซับซ้อนเชิงพหุระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ประชาชน – ผู้แทนราษฎร รัฐบาล – รัฐมนตรี – หัวหน้าส่วนราชการ และพยายามลดความเสี่ยงหรือต้นทุนค่าใช้จ่ายในการติดตามควบคุมผู้รับจ้างให้มากที่สุด

กล่าวโดยรวมแล้วทฤษฎีผู้ว่าจ้างและตัวแทน จะเป็นรูปแบบของพันธสัญญาระหว่างฝ่ายผู้ว่าจ้างกับฝ่ายอีกฝ่ายหนึ่งคือ ผู้รับจ้าง/ตัวแทน โดยที่ผู้รับจ้างจะได้รับรางวัลตอบแทนการดำเนินงานของตนเองในลักษณะอันเป็นที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

1.3 บริบทของ เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

กระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศจัดตั้งสุขาภิบาลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยยุบองค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงดินเนื่องจากมีชุมชนบางส่วนมีความเจริญ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่หนาแน่น เขตเทศบาลประกอบด้วย หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 ตำบลกำแพงดิน เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2512 และเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลกำแพงดิน เป็นเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

1.3.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลกำแพงดิน ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 - 6 บางส่วนของ ตำบลกำแพงดิน มีพื้นที่ประมาณ ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากอำเภอสามง่าม 10 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดพิจิตรระยะทาง 30 กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำยมผ่านกลางเทศบาล ในฤดูน้ำหลากพื้นที่เขตเทศบาลน้ำในแม่น้ำยมจะเอ่อท่วม บ้านเรือน ริมสองฝั่งแม่น้ำยม

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อบ้านกำแพงดิน	หมู่ที่ 4	ตำบลกำแพงดิน
ทิศใต้	ติดต่อบ้านกำแพงดิน	หมู่ที่ 1	ตำบลกำแพงดิน
ทิศตะวันออก	ติดต่อบ้านกำแพงดิน	หมู่ที่ 2	ตำบลกำแพงดิน
ทิศตะวันตก	ติดต่อบ้านกำแพงดิน	หมู่ที่ 5	ตำบลกำแพงดิน

ประชากร

ประชากร ในเขตเทศบาลตามหลักฐานทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2548 ดังนี้

จำนวนประชากร	รวม	2,420 คน
ชาย		1,147 คน
หญิง		1,273 คน
ครัวเรือน		669 ครัวเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไร่ละ 90 และ ค่าขายและรับจ้างซึ่งมีสัดส่วนเท่ากันคือ ประมาณร้อยละ 5 ชุมชนเทศบาลตำบลกำแพงดิน ในอดีตมีความรุ่งเรืองด้านเศรษฐกิจสูงมาก เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ จะมีเรือบรรทุกสินค้า ข้าวสาร ข้าวเปลือก แปะ ชุง ฯลฯ มาจอดพักอยู่ตลอดเวลา การค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อประเทศมีการพัฒนาขึ้น การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งถนนหนทางต่าง ๆ เป็นเหตุให้ความสำคัญของการคมนาคมทางน้ำลดน้อยถอยลง นำมาซึ่งการถดถอยเศรษฐกิจของชุมชน ประชาชนจึงประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพรองลงมา มีรายได้เฉลี่ยปีละไม่ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อคน

สภาพสังคม

1. การศึกษา

- 1.1 โรงเรียนมัธยม 1 แห่ง
- 1.2 โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง
- 1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง

2. สถาบันองค์กรทางสังคม

- วัด 2 แห่ง

3. การสาธารณสุข

- 3.1 สถานีอนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน 1 แห่ง
- 3.2 อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ ไร่ละ 100%

วัฒนธรรมประเพณี

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนคือ ประเพณีแข่งขันเรือยาวชุมชน สำหรับประเพณีของชาติ เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง หรือวันสำคัญทางพุทธศาสนา ประชาชนให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นจำนวนมาก โดยมีเทศบาลและวัด เป็นแกนนำในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีให้คงอยู่สืบไป

การท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวได้แก่ ประเพณีการ แข่งเรือยาวชุมชนไม่เกิน 12 ฝีพาย ประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี จัดโดยวัดกำแพงดิน และเทศบาลสนับสนุนงบประมาณบางส่วน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีทางน้ำให้คงอยู่สืบไปและให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่แข่งขันเรือยาวชุมชนของจังหวัดพิจิตร

โครงสร้างพื้นฐาน

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีพื้นที่ 3.51 ตารางกิโลเมตร เปลี่ยนแปลงจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน เป็นไปอย่างต่อเนื่องและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

เส้นทางคมนาคม

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 95% ของพื้นที่ ถนนลูกรัง 5% ของพื้นที่เขตเทศบาล

ประปา

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีกิจกรรมประปาบริการประชาชนในเขตเทศบาลตลอด 24 ชั่วโมงมีผู้ใช้น้ำประปาประมาณ 530 ครัวเรือนครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลทั้งหมดและพื้นที่ใกล้เคียงเทศบาลตำบลกำแพงดินจะขยายกำลังผลิตระบบแจกจ่ายและท่อเมนเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกและมีน้ำประปาเพียงพอในการอุปโภค – บริโภค

ไฟฟ้า

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือนติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลทั้งหมด

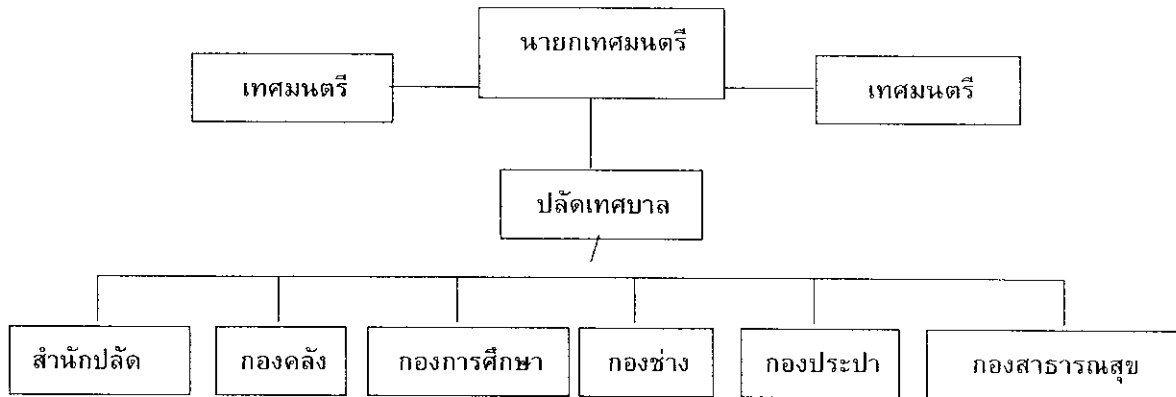
ศักยภาพของเทศบาลตำบล

เทศบาลตำบลกำแพงดิน จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2545 มีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลกำแพงดิน 12 คน

การบริหาร

เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีโครงสร้างการบริหารเป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ประกอบด้วย

โครงสร้างการบริหารเทศบาลตำบลกำแพงดิน

ภาพประกอบ 3 แสดงโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน

ที่มา : จากเอกสารการบรรยายสรุปประจำปี 2547 สำนักปลัดเทศบาล

เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลตำบลกำแพงดินมีศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อมิให้เกิดความสูญเสียของชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน โดยมีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ดังนี้

1. รถยนต์ดับเพลิง ชนิดมีถังน้ำในตัว ขนาดความจุ 2000 ลิตร จำนวน 1 คัน
2. รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาดบรรจุ 10,000 ลิตร จำนวน 1 คัน
3. เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม จำนวน 3 เครื่อง
4. ท่อแห่งส่งน้ำ ครอบคลุม 50% ของพื้นที่

1.3.2 ปัญหาของการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

สภาพปัจจุบันและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ ซึ่งรวบรวมได้จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและบทความต่าง ๆ ดังนี้

เนื่องจากข้อมูลสถิติระดับท้องถิ่น ได้มีหน่วยงานหลายแห่งจัดทำ ทำให้เกิดปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อน ข้อมูลไม่เป็นมาตรฐาน เป็นปัญหากับผู้ใช้ข้อมูล และสิ้นเปลืองงบประมาณมาก สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยงานหลักและหน่วยงานกลางของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่หน่วยงานระดับ

องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีข้อมูลที่เป็นระบบ มีมาตรฐานเพื่อที่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานร่วมกัน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาบูรณาการรายการข้อมูลสถิติและตัวชี้วัดระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างเป็นแบบข้อมูลรวมทั้งแนวทางการดำเนินงานจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547 : 1)

อรุณ จันทวานิช, ภาณุวัฒน์ รัตยาภรณ์ และเจตน์ อนรรฆมงคล (2534 : 7) จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและอุปสรรคของระบบสารสนเทศทางการศึกษาของประเทศไทย โดยได้เสนอประเด็นปัญหาไว้ 3 ประการคือ

1. ปัญหาอันเนื่องมาจากระบบสถิติจากการที่ประเทศไทยมีหน่วยงานผลิตสถิติทุกหน่วยงาน ลักษณะของระบบงานสถิติจึงเป็นไปในลักษณะกระจายทำให้เกิดปัญหาลูกโซ่ตามมา คือ

1.1 ปัญหาการกระจายทรัพยากรทางสถิติ

1.2 ปัญหาการเพิ่มภาระของผู้ให้ข้อมูลจนมีปฏิริยาต่อต้านการสำรวจ

1.3 ปัญหามาจากมาตรฐานสถิติ

1.4 ปัญหาการขาดความแน่นอนเชื่อถือได้ของข้อมูลสารสนเทศ

2. ปัญหาการประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้ ผู้ผลิตและผู้ให้ข้อมูล ทำให้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นและสำคัญไม่มีการกระทำข้อมูลบางอย่าง ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์และข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิบางอย่างคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพราะขาดการประสาน และสื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง

3. ปัญหาการพัฒนาาระบบสารสนเทศ ซึ่งเกิดจากโครงสร้างองค์ประกอบ และเทคนิคเฉพาะของแต่ละองค์การ เช่น ขอบเขตการสร้างระบบ ความสามารถของผู้ดำเนินการ การขาดอุปกรณ์ทันสมัยและงบประมาณ

ปัญหาดังกล่าวพอที่จะสรุปได้ว่า ในการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ คือ การขาดความร่วมมือจากบุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ได้มานั้นมีความผิดพลาดบางครั้งเป็นข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้ฉะนั้นเพื่อให้การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในเทศบาลตำบลได้บรรลุเป้าหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริง ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลและสารสนเทศจำเป็นต้องมีขั้นตอนกระบวนการในการตรวจสอบ การนิเทศและการเสนอแนะเพื่อให้ได้มาข้อมูลซึ่งมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ อันจะเป็นการสร้างคุณค่าและพัฒนางานข้อมูลสารสนเทศในเทศบาลตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และประการสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบบริหารในเทศบาลตำบลได้อย่างแท้จริง

1.3.3 ขอบข่ายของข้อมูลสารสนเทศใน เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

การร่วมกันพิจารณาบูรณาการรายการข้อมูลสถิติและตัวชี้วัดระดับท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการสำรวจการจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2547 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้กำหนดขอบข่ายของข้อมูลสารสนเทศในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีข้อมูลครอบคลุมทั้ง 15 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547 : 1)

1. ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน
2. ข้อมูลด้านประชากรและเคหะ
3. ข้อมูลด้านแรงงาน
4. ข้อมูลด้านการศึกษา การฝึกอบรม ศาสนา และวัฒนธรรม

(รวมข้อมูลสื่อสารมวลชน)

5. ข้อมูลด้านสุขภาพ
6. ข้อมูลด้านสวัสดิการสังคม
7. ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
8. ข้อมูลด้านการเกษตรและการประมง
9. ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม
10. ข้อมูลด้านค้าส่ง ค้าปลีก และการบริการ
11. ข้อมูลด้านการขนส่งและคมนาคม
12. ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
13. ข้อมูลสังคมด้านอื่น ๆ
14. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ
15. ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการบูรณาการดังกล่าว เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นควรมีข้อมูลครบทั้ง 15 ด้าน ด้วยเพื่อใช้ในการบริหารจัดการหน่วยงาน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในประเทศ

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในครั้งนี้ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยและมีผลงานวิจัยเกี่ยวข้องในเรื่องเดียวกัน ตามลำดับต่อไปนี้

บุญคงศิลป์ วานมนตรี (2539) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของระบบสารสนเทศมีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ต้องยึดสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยให้ความสำคัญ กำหนดบทบาท และมีคณะทำงานโดยเฉพาะและนำการวิเคราะห์ระบบมาใช้

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศต้องดำเนินการตามกระบวนการดังต่อไปนี้ คือศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน การมีโครงการการจัดองค์กร มีการสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ ดำเนินการติดตาม และประเมินผลการใช้ระบบสารสนเทศและพัฒนาระบบให้สม่ำเสมอ

3. จัดให้มีโครงสร้างการจัดองค์กรในการพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยมีคณะทำงานพัฒนาระบบสารสนเทศ หน่วยเก็บรวบรวมข้อมูล หน่วยพัฒนาระบบโปรแกรม หน่วยประมวลผลข้อมูล เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามที่ตั้งใจ

กมลรัตน์ เหมะธูลิน (2541) ได้วิจัยเรื่อง การจัดระบบสารสนเทศในหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดระบบสารสนเทศตามกระบวนการ 6 ขั้นตอน พบว่า

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลหน่วยศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง เครื่องมือที่ใช้มากที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสำรวจข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลงานโครงการต่าง ๆ

1.2 การตรวจสอบข้อมูล หน่วยศึกษานิเทศก์มีบุคลากรที่ตรวจสอบข้อมูลไม่เพียงพอและการตรวจสอบข้อมูลมุ่งให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันมากที่สุด

1.3 การประมวลผลข้อมูล หน่วยศึกษานิเทศก์มีบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประมวลผลไม่เพียงพอ การประมวลผลข้อมูลจะให้อดคล้องกับวัตถุประสงค์และการนำไปใช้ประโยชน์ วิธีประมวลผลที่ใช้มากที่สุด คือ ประมวลผลด้วยมือเนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการประเมินผลข้อมูลมีไม่เพียงพอโดยโปรแกรมที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและโปรแกรมที่ใช้มากที่สุดคือ โปรแกรม MOE

1.4 การจัดเก็บข้อมูล หน่วยศึกษานิเทศก์มีการจัดทำแบบบันทึกข้อมูลไว้ในลักษณะระบบแฟ้มเอกสารมากที่สุด มีเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่มีสถานที่หรือห้องปฏิบัติงานสารสนเทศเป็นส่วน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล หน่วยศึกษานิเทศก์มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานด้านการศึกษาในลักษณะเป็นโครงการ

1.6 การนำข้อมูลไปใช้ หน่วยศึกษานิเทศก์มีการจัดอบรมให้ความรู้และเทคนิควิธีการแก่ผู้มีหน้าที่ในการนำข้อมูลไปใช้ มีการจัดอบรมประจำปีในหน่วยงานของตนเอง มีการนำข้อมูลเผยแพร่ปีละ 1 ครั้ง มีการติดตามประเมินผลโดยการนิเทศก์มากที่สุด

2. ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ โดยส่วนรวมอยู่ระดับปานกลางทุกขั้นตอน เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอน คือ การประมวลผลและการจัดเก็บข้อมูล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4 ขั้นตอน จัดเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ และการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ

3. ความต้องการการจัดระบบสารสนเทศ โดยส่วนรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกขั้นตอน ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดหน่วยข้อมูล รองลงมา ได้แก่ การประมวลผลข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ และการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ

เนาวรัตน์ ดรุณศรี (2541) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพระบบสารสนเทศที่กำลังดำเนินการอยู่ของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลางใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการตัดสินใจบริหารงาน โดยแต่ละหน่วยงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการเอง ระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา ควรได้รับการพัฒนาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อมูล que ผู้บริหาร ได้รับเพื่อใช้ในการบริหารงานมากที่สุด คือ ข้อมูลงบประมาณส่วนผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่า ระบบสารสนเทศที่กำลังดำเนินการอยู่ของมหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และด้านการประมวลผลข้อมูลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการจัดดำเนินการระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

3. ความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

4. ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง และผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นต่อการจัดรูปแบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ควรจะเป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศเพียงหน่วยงานเดียวมีคณะกรรมการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อทำหน้าที่ให้ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี/รองอธิการบดี (ฝ่ายวางแผนฯ) รวมทั้งผู้บริหารระดับ

คณบดี ผู้อำนวยการ รองคณบดี รองผู้อำนวยการ (ฝ่ายวางแผนฯ) มีผู้อำนวยการกองแผนงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้างานวิจัยสถาบัน และสารสนเทศเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และในการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศนั้นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานควรได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ประทีป เจริญพร (2541) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศของสำนักงานที่ดินจังหวัด ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศของสำนักงานที่ดินจังหวัด ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศของสำนักงานที่ดินจังหวัดในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการกระทำข้อมูลกับด้านการจัดเก็บข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูล

2. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศของสำนักงานที่ดินจังหวัดในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก หัวหน้าฝ่ายและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศมีความเห็นว่า ควรจัดเก็บข้อมูลการจัดกระทำข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลและควรจัดระบบข้อมูลให้ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้ โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการระบบกลางทำหน้าที่ให้บริการด้านข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพ

ระวีวรรณ คุ่มทองมาก (2540) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัด : การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวความคิดในการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด คือต้องการได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารงาน และช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารทั้งระดับกระทรวงและจังหวัด โดยแนวความคิดในการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัดเชียงใหม่มุ่งเน้นที่การจัดการระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในเชิงวิเคราะห์ที่สามารถนำไปประกอบในการตัดสินใจ วิจัยสั่งการ รวมทั้งการติดตามประเมินผล

2. สภาพปัจจุบันและความต้องการใช้ข้อมูลในการบริหารงานจังหวัด หน่วยงานต่าง ๆ มีการดำเนินการด้านข้อมูลทั้งในรูปแบบของระบบเอกสารและระบบงานคอมพิวเตอร์ ซึ่งระบบงานคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ได้รับมาจากหน่วยงานส่วนกลาง การจัดเก็บข้อมูลบางหน่วยงานมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน บางหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลตามโครงสร้างข้อมูลจังหวัด การขาดอุปกรณ์เชื่อมโยงสื่อสารข้อมูล

ในบางหน่วยงานและความแตกต่างของฐานข้อมูล การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศของบุคลากร การขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานของบุคลากรที่รับผิดชอบด้านข้อมูล เนื่องจากการแต่งตั้งโยกย้ายบุคลากร ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญและความเข้าใจในระบบสารสนเทศ จึงทำให้แผนนโยบายในการพัฒนาระบบสารสนเทศไม่มีความต่อเนื่อง

3. สถานภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าส่วนใหญ่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลใช้หน่วยงานละ 2 – 3 เครื่องมีการใช้ซอฟต์แวร์ด้านการประมวลผลมีค่ามากที่สุด มีการนำอุปกรณ์และแผนงานด้านการสื่อสารเชื่อมโยงข้อมูลมาใช้ในหน่วยงาน

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัดศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. การศึกษาเบื้องต้นและการศึกษาความเป็นไปได้ประกอบด้วย
 - 1.1 ศึกษาความต้องการในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัด
 - 1.2 กำหนดโครงสร้างของระบบสารสนเทศ
 - 1.3 กำหนดภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจังหวัด
 - 1.4 ศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลร่วมกันกับการตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัด
 2. การพัฒนาและปรับใช้ระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย
 - 2.1 การพัฒนาโดยการปรับปรุงจากระบบข้อมูลเดิมที่มีอยู่ในฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผลจังหวัดเชียงใหม่
 - 2.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัดเชียงใหม่ โดยการจ้างบริษัทเอกชน การขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาหรือการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 3. การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 4. การกำหนดแผนนโยบายด้านระบบสารสนเทศของจังหวัด ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม
 5. การกำหนดแผนนโยบายในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและใช้เทคโนโลยีให้ได้ประโยชน์มากที่สุด
- พะยอม วงศ์สารศรี (2540) ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากรว่าโครงการในการศึกษาพัฒนาบุคลากร มีสิ่งที่จะต้องกระทำ 3 อย่าง คือ
1. การให้ความรู้หรือแนวคิดในการทำงาน งานในหน้าที่รับผิดชอบที่ผู้บริหารมอบหมายให้แก่บุคลากรย่อมจะต้องอาศัยความรู้หรือแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของแต่ละคนอยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้อง

พยายามหาทางให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ และแนวความคิดของตนในการทำงานให้ดีขึ้น อยู่เสมอ การเพิ่มพูนความรู้และแนวคิดใหม่ๆ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรโดยตรงแล้ว ยังเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องอีกด้วย

2. การเพิ่มพูนทักษะในการทำงาน การเพิ่มพูนทักษะในการทำงานเป็น ความจำเป็นเช่นเดียวกับการให้ความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงานแต่การให้ความรู้และ แนวคิดใหม่ๆ ในการทำงานเป็นการให้บุคลากรได้ทราบหลักการ ทฤษฎีและแนวโน้มใหม่จาก งานวิจัยประเมินคุณค่า ส่วนการเพิ่มทักษะในการทำงานนั้นบุคลากรได้มีโอกาสฝึกฝนหรือ ปฏิบัติจริงในสิ่งใหม่ๆ ด้วย ทำให้มีโอกาสที่จะได้นำสิ่งใหม่ๆ ไปปฏิบัติในหน่วยงานอย่างจริงจัง การเพิ่มพูนทักษะในการทำงานยังมีมากก็เป็นโอกาสให้ผู้อื่นๆ ได้เพิ่มพูนทักษะ ได้เห็น กระบวนการการทำงานอย่างถูกต้อง เมื่อเกิดปัญหาจะได้รู้วิธีการต่างๆ ของปัญหา เช่น สาเหตุ ของปัญหาวิธีแก้กับปัญหาผลที่คาดหวังจะได้รับความรู้การแก้ปัญหา ทำให้สามารถปฏิบัติได้จริง

3. การเพิ่มพูนคุณวุฒิของผู้ปฏิบัติงาน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ใด หน้าที่หนึ่งนาน ๆ จะรู้สึกว่าคุณวุฒิของตนที่มีอยู่นั้นค่อนข้างต่ำ เนื่องจากโอกาสที่จะได้เรียนใน ระยะเวลาที่มีน้อยไม่เหมือนในขณะนี้ที่ทุกคนมีโอกาสจะได้เรียนให้มีคุณวุฒิสอง ๆ มีมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องหาทางส่งเสริมสนับสนุนให้มีวุฒิค่าและปฏิบัติงานมานานพอสมควร ได้มีโอกาส เพิ่มพูนคุณวุฒิของตนตามความประสงค์ของบุคลากร และหน่วยงานการเพิ่มพูนคุณวุฒิของ บุคลากรนอกจากจะทำให้ขวัญและกำลังใจของบุคลากรดีขึ้นด้วย

สรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศ พบว่า ในการจัดระบบสารสนเทศในหน่วยงานนั้นยังประสบปัญหาในเรื่องของบุคลากรใน หน่วยงานยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ ขาดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ในการจัดเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และงบประมาณ ดังนั้น ในการจัดระบบสารสนเทศจะต้องมีการพัฒนาด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และ ด้านฐานข้อมูล

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เชลเกล (Schlegel, 1982) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูล มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกัน ไม่ได้มีผลต่อการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ จัดระบบข้อมูลให้มากขึ้น

เบอร์แมน (Berman, 1985) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลระดับบริหาร เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะเกี่ยวกับความสามารถทางการปฏิบัติงาน คอมพิวเตอร์ในสภาพแวดล้อมของงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ระดับสูงมีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างต่ำเกี่ยวกับขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและ

การกำหนดงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการรับรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาสำคัญคือ ไม่มีประเมินย้อนกลับถึงการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารแสดงความกลัวเทคโนโลยีและวัยของผู้บริหารก็มีความสัมพันธ์ต่อความกลัวดังกล่าว ผู้บริหารส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว แต่ไม่เข้าใจถึงขีดความสามารถและการใช้คอมพิวเตอร์ให้เกิดประโยชน์ จากคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแสดงให้เห็นว่า ความสามารถทางการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ของผู้บริหารระดับสูงนั้นมีค่าเท่ากับ ความเข้าใจเกี่ยวกับขีดความสามารถในการปฏิบัติและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลที่ได้จากการวิจัยทำให้เกิดข้อเสนอแนะว่า องค์กรควรคำนึงถึงทักษะเกี่ยวกับความสามารถทางการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ว่าเป็นเครื่องมือด้านการจัดการและการพัฒนาบุคคล มีบทบาทต่อการได้มาซึ่งทักษะเหล่านี้ ในการสมมุติบทบาทที่จะเอื้ออำนวยดังกล่าว ผู้ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาบุคคลควร มีคุณสมบัติดังนี้

1. มีสมรรถภาพในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ทำงานผู้บริหารระดับสูงเพื่อช่วยให้ขจัดความกลัวเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ทำงานเอื้ออำนวยการสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรฝ่ายระบบจัดการสารสนเทศ

วิทเซอร์ (Witcher, 1993) ได้วิจัยเรื่อง กรณีตัวอย่างการจัดระบบข้อมูลของระบบโรงเรียนกับนโยบายเกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร การตัดสินใจของกลุ่มบุคคลระดับผู้บริหารการยอมรับในรูปแบบของการรายงานข้อมูลข่าวสารไปยังหน่วยงานในภูมิภาคต่าง ๆ ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ หรือระดับจังหวัดก็ตาม นอกจากนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่จะมีบทบาทอย่างยิ่งในอนาคต ผลการวิจัยยังพบอีกว่า นักบริหารส่วนใหญ่ยังติดอยู่กับการจัดการระบบข้อมูลโดยปราศจากเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือยังทำด้วยมือนั่นเอง โดยข้อมูลถูกจัดเก็บลงบนเอกสารกระดาษธรรมดาแล้วจัดไว้เป็นแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ อย่างไม่ก็ตาม ยังมีข้อมูลบางประเภทถูกจัดเก็บด้วยคอมพิวเตอร์เมนเฟรมด้วย

จากผลงานการศึกษาวิจัยที่กล่าวมา ผู้บริหารและผู้จัดระบบสารสนเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญต่อข้อมูลสารสนเทศ และการจัดระบบสารสนเทศเป็นอย่างมากและข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญและจำเป็น ที่นำมาใช้ในการบริหารงานเริ่มตั้งแต่การวางแผน การกำหนดนโยบายของหน่วยงาน และการพัฒนาปรับปรุงด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศ ดังนั้นไม่ว่าหน่วยงาน หรือองค์กร จะต้องมีการจัดทาระบบสารสนเทศให้อยู่ในระบบที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐาน ต้องการคนมีความรู้ความสามารถ เพื่อปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศและพร้อมที่จะนำมาใช้งาน และบริการ

หน่วยงานบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ทันต่อเวลา ทันต่อความต้องการใช้ในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศจึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานต้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นหลักสำคัญ จากข้อค้นพบของงานวิจัยที่อ้างถึงแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานทุกระดับได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานพัฒนางานด้านอื่น ๆ ของหน่วยงานอย่างแท้จริง ดังนั้น ข้อมูลและสารสนเทศยังเป็นหัวใจของการบริหารงานและการวางแผนของหน่วยงานและองค์กรต่อไป

จากการศึกษาผลงานวิจัย ด้านระบบสารสนเทศยังมีปัญหาอีกมากมายที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขดังนี้ ด้านบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ ขาดประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ ขาดการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ขาดการวางแผน ขาดการจัดหาเครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวก การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเก็บหรือจัดคลังข้อมูล และการนำไปใช้ได้ทันทีที่สะดวกรวดเร็ว ดังนั้น ด้านการจัดระบบสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดินอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จะต้องมีการศึกษารายละเอียดในแต่ละเรื่องเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดทางการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ และด้านฐานข้อมูล ตามประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาด้านทรัพยากรในการจัดระบบสารสนเทศ ได้แนวคิดจากการศึกษาหลักและทฤษฎีการบริหารองค์การ ในเรื่องปัจจัยทางการบริหาร 4M's ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการ มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยด้านทรัพยากรในการจัดระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ (นิพนธ์ กิณวงศ์, 2542 : 16)

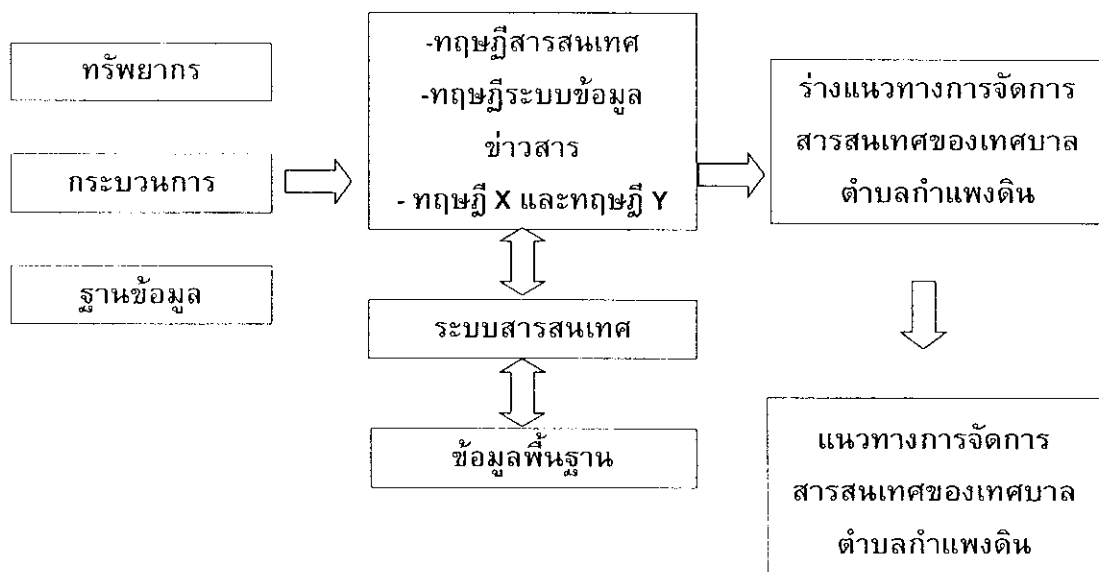
2. การศึกษาขั้นตอนกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ ในการจัดระบบสารสนเทศ ผู้วิจัยนำหลักการและแนวปฏิบัติของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มากำหนดกรอบความคิดในการวิจัยด้านกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนและเตรียมงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอ และจัดทำรายงาน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547 : 7 - 8)

3. การศึกษาระบบฐานข้อมูล ได้แนวคิดและหลักการของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มากำหนดกรอบความคิดเห็นในการวิจัยด้านฐานข้อมูลสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน

อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ให้มีข้อมูลครบคลุมทั้ง 15 ด้าน คือ ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน ข้อมูลด้านประชากรและเคหะ ข้อมูลด้านแรงงาน ข้อมูลด้านการศึกษา การฝึกอบรม ศาสนา และวัฒนธรรม (รวมข้อมูลสื่อสารมวลชน) ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลด้านสวัสดิการสังคม ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน ข้อมูลด้านการเกษตรและการประมง ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม ข้อมูลด้านค้าส่งค้าปลีกและการบริการ ข้อมูลด้านการขนส่งและคมนาคม ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลสังคมด้านอื่น ๆ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547 : 1)

บริบทเบื้องต้น

การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ

ภาพประกอบ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อหาแนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาล ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1. แหล่งข้อมูล

จากการใช้แบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และ พนักงานเทศบาล ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน

จากการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาลตำบล จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ชุด ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเลือกตอบ และถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการสารสนเทศ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล จำนวน 41 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541 : 74)

ระดับ 5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีปัญหามาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัย
ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ
2. สร้างแบบสอบถามครอบคลุมถึงปัญหาทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย
ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล เพื่อนำไปสอบถาม คณะกรรมการ
บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาลตำบล
3. นำแบบสอบถาม ที่ร่างนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุง
แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ร่างและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่
ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและสำนวน
ภาษา (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสม
ทั่วไปของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 4.1 นายกิตติศักดิ์ โพธิ์ศรี สถิติจังหวัดพิษณุโลก สำนักงาน
สถิติจังหวัดพิษณุโลก
 - 4.2 นายจิรพล รอดบาง หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวางแผน
สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย
 - 4.3 นางสาวบังอร ยรรยง ปลัดเทศบาลตำบลกำแพงดิน
เทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
 - 4.4 ดร.สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
 - 4.5 ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก
 โดยผู้ทรงคุณวุฒิคุณสมบัติ ดังนี้
 1. มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ใน
การบริหารงานบุคคล และการจัดสารสนเทศ
 2. มีประสบการณ์ในด้านการวิเคราะห์และการสร้างแบบสอบถาม และ
แบบสัมภาษณ์

ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนในภาษา (Validity) โดยพิจารณา ลงความเห็นว่าคุณค่าแต่ละข้อตรงเชิงเนื้อหาหรือไม่ โดยให้คะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร, 2541 : 85)

+1	=	แน่ใจว่าข้อคำถามตรงเชิงเนื้อหา
0	=	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงเชิงเนื้อหา
-1	=	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงเชิงเนื้อหา

ให้นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาหาค่า (IOC) ซึ่งมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ขึ้นไปทุกข้อ

5. นำแบบสอบถามที่ได้มา ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับความเห็นชอบ

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้โดยให้คณะกรรมการบริหารสมาชิกสภา พนักงานเทศบาลตำบล ในเทศบาลตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามและหาความเที่ยงโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค(Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

7. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นของข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในแต่ละด้านของการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1. โดยการศึกษารายละเอียดจากเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศ และร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล รวมทั้งหมด 12 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ด้านทรัพยากร 4 ประเด็น

1.2 ด้านกระบวนการ 5 ประเด็น

1.3 ด้านฐานข้อมูล 3 ประเด็น

โดยแต่ละประเด็นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปสัมภาษณ์ หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา และสมาชิกสภา และพนักงานเทศบาลตำบล

2. นำแบบสัมภาษณ์ ที่ร่างนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามได้เสนอแนะ

3. นำแบบสัมภาษณ์ ที่ร่างและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน (ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันกับแบบสอบถาม) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษา (IOC) ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไปของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ขึ้นไปทุกข้อ

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มา ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับความเห็นชอบ

5. จัดทำแบบสัมภาษณ์เป็นฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงนายกเทศมนตรีกำแพงดิน เพื่อขอความร่วมมือ คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยเอง ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาล ตำบล รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง และเก็บแบบสำรวจข้อมูลได้ครบทั้งสิ้น 30 แบบ

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา และสมาชิกสภา พนักงานเทศบาลตำบล ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 คน โดยสามารถสัมภาษณ์ได้ครบทั้งสิ้น 7 แบบ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่าง ดังนี้

3.2.2.1 เป็นผู้ปฏิบัติงานและรับผิดชอบด้านสารสนเทศ โดยตรง จำนวน 3 คน

3.2.2.2 เป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการสารสนเทศ จำนวน 2 คน

3.2.2.3 เป็นผู้บริหารของเทศบาลตำบล จำนวน 2 คน

3.3 นำปัญหาในการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติและจัดลำดับปัญหา

3.4 ผู้วิจัยนำประเด็นปัญหาที่จัดอันดับตามข้อ.3 ที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Set Priority) และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.4.1 เป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับผู้บริหารของหน่วยงานราชการพลเรือนและข้าราชการท้องถิ่น หรือ

3.4.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการฝึกอบรมบุคลากร หรือ

3.4.3 เป็นผู้ที่มีความชำนาญและความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการสารสนเทศ

ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. นายเชาวฤทธิ์ ฉายะกุล รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

2. นายชเนศ รุ่งโรจน์ชัยพร นักบริหารทรัพยากร 8ว ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานสถิติแห่งชาติ

3. นายประพันธ์ เอี่ยมสนธิ สถิติจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานสถิติจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เพื่อขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศเทศบาลตำบลกำแพงดิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร เกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ การศึกษา และประสบการณ์ ใช้ค่าสถิติร้อยละ (%)

4.1.2 การวิเคราะห์ศึกษาปัญหาการจัดการสารสนเทศ ทั้ง 3 ด้านของกลุ่มตัวอย่าง ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ปัญหาการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน โดยนำผลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Set Priority)

4.2 การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการสารสนเทศ จากระยะที่ 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

2.2. ผู้เชี่ยวชาญใน ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล จำนวน 3 คน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาขั้นต่ําระดับปริญญาตรีและมีความรู้ด้านการจัดการสารสนเทศ

2.2.2 มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการสารสนเทศอย่างน้อย 3 ปี

2.2.3 ปฏิบัติงานด้านการวางแผนการจัดการสารสนเทศอย่างน้อย 3 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อหาแนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สังเคราะห์ร่างแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน จากผลการวิเคราะห์ระยะที่ 1 กับทฤษฎีสารสนเทศ ทฤษฎีข้อมูลข่าวสาร และทฤษฎี X ทฤษฎี Y ทฤษฎีผู้ว่าจ้างและตัวแทน และแนวคิดสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพงาน

3.2 ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน พร้อมทั้งแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมินแบบประเมินเป็นแบบวัดมาตราส่วน ทั้ง 3 ด้าน (ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล)รวม 9 ประเด็น และข้อเสนอแนะพร้อมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหา จำนวน 39 ประเด็น เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล

3.3 นำผลที่ได้จากประเมินผู้เชี่ยวชาญ มาสังเคราะห์และจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาโดยเน้นความเหมาะสมในระดับมีความเหมาะสมมาก และมากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอแก้ปัญหาการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาการจัดการสารสนเทศ โดยแบ่งเป็น 2 ชั้น

ชั้นที่ 1 นำร่างแนวทางจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาจัดอันดับความสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสารสนเทศโดยเลือกประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินให้อยู่ในระดับมีความเห็นด้วยมาก และมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การสังเคราะห์แนวทางการจัดการสารสนเทศ จากขั้นที่ 1 เพื่อนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดินอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ระยะที่ 2 นำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ

2.1 ร่างแนวทางแนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน

2.2 ผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสารสนเทศ

2.3 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ปัญหาของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	คณะกรรมการ บริหาร		สมาชิกสภา		พนักงาน เทศบาล ตำบล		รวม	
	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(N)	(%)
รวม	3	100.00	7	100.00	20	100.0	30	100.0
1. เพศ								
- ชาย	2	66.67	1	14.29	4	20.00	7	23.33
- หญิง	1	33.33	6	85.71	16	80.00	23	76.67
2. อายุ	3	100.00	7	100.0	20	100.0	30	100.0
- 21 – 30 ปี	1	33.33	3	42.86	13	65.00	17	56.67
- 31 – 40 ปี	0	0	2	28.57	6	30.00	8	26.67
- 41 – 50 ปี	0	0	1	14.29	1	5.00	2	6.67
- 51 – 60 ปี	2	66.67	1	14.29	0	0	3	10.00
3. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	3	100.00	7	100.0	20	100.00	30	100.0
4. ระดับการศึกษา	3	100.00	7	100.0	20	100.00	30	100.0
- ประถมศึกษา	0	0	1	14.29	1	5.00	2	6.67
- มัธยมศึกษา	0	0	3	42.86	0	0	3	10.00
- ปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญา	3	100.00	2	28.57	9	45.00	11	36.67
- ปริญญาตรี	0	0	0	0	10	50.00	13	43.33
- สูงกว่าปริญญาตรี	0	0	1	14.29	0	0	1	3.33
5. ประสบการณ์ที่นำมาใช้								
จัดระบบสารสนเทศ	3	100.00	7	100.0	20	100.00	30	100.0
- ศึกษาจากเอกสารตำรา คู่มือ	0	33.33	0	0	4	20.00	4	13.33
- หน่วยงานต่างๆ จัดอบรม	1	0	2	28.57	4	20.00	7	23.33
- การปฏิบัติงานตามหน้าที่	0	0	0	0	8	40.00	8	26.67
- จากสถานศึกษาที่เข้ารับ การศึกษา	2	66.67	5	71.43	3	15.00	10	33.33
- การศึกษาดูงาน	0	0	0	0	1	5.00	1	3.33

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.67 มีอายุอยู่ระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.67 เป็นพนักงานเทศบาลตำบล จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43.33 ประสบการณ์ที่นำมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศ ได้จากสถานศึกษาที่เข้ารับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 33.33

ตาราง 2 ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ด้านทรัพยากร

ข้อ	รายการปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับปัญหา
1	บุคลากร ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ	4.00	0.58	มาก	4
2	บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	3.43	0.73	ปานกลาง	7
3	บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ	4.00	0.69	มาก	3
4	การจัดบุคลากร คณะทำงานในการจัดระบบสารสนเทศ	3.00	0.69	ปานกลาง	13
5	การกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของบุคลากร	3.17	0.53	ปานกลาง	10
6	บุคลากรได้รับการอบรม สัมมนา ด้านสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้	3.73	0.52	มาก	5
7	ผู้บริหารของเทศบาล ขาดความรู้ด้านระบบสารสนเทศ	4.17	0.65	มาก	2
8	บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ	4.27	0.58	มาก	1
9	การให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูล	3.63	0.61	มาก	6
10	ห้องปฏิบัติการในระบบสารสนเทศ มีเครื่องมือติดต่อและถ่ายทอดการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร หรือไม่	3.20	0.61	ปานกลาง	8
11	ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดระบบสารสนเทศ	3.00	0.83	ปานกลาง	12
12	ความต่อเนื่องสม่ำเสมอของงบประมาณในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	3.07	0.94	ปานกลาง	11
13	แผนการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์	3.17	0.64	ปานกลาง	9
รวมเฉลี่ย		3.53	0.66	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรโดยรวม มีปัญหาในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความรู้และทักษะ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัญหาอันดับสูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้ด้านระบบสารสนเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) และปัญหาอันดับสาม ได้แก่ ปัญหาบุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ เป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

ตาราง 3 ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านกระบวนการ

ข้อ	รายการปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ปัญหา
1	ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ	3.90	0.71	มาก	3
2	ขาดการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.20	0.55	ปานกลาง	12
3	การกำหนดคุ่มรวม คำนียาม รายการข้อมูลให้ชัดเจน	3.53	0.73	มาก	9
4	การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอข้อมูล	3.70	0.75	มาก	5
5	การออกแบบและจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีมาตรฐาน	3.87	0.68	มาก	4
6	การกำหนดบทบาทความรับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ	3.23	0.90	ปานกลาง	11
7	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุมภารกิจของเทศบาล	3.33	0.80	ปานกลาง	10
8	การสรุปข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเผยแพร่และบริการ	3.53	0.86	มาก	8
9	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ	3.67	1.02	มาก	6
10	ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง	3.93	0.78	มาก	2
11	การวางแผนการดำเนินการจัดตั้งระบบสารสนเทศของเทศบาล	3.53	0.90	มาก	7
12	การจัดตารางการทำงาน ประมวลผล และการจัดทำระบบสารสนเทศ	2.83	0.70	ปานกลาง	15
13	ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์	4.27	0.64	มาก	1

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ปัญหา
14	การจัดระเบียบการจัดเก็บและการสืบค้นหาข้อมูล สารสนเทศ	3.17	0.77	ปานกลาง	14
15	การกำกับ ติดตามและประเมินผลของระบบฐานข้อมูลใน ภาระงานต่างๆ ของ เทศบาล	3.13	0.90	ปานกลาง	13
รวมเฉลี่ย		3.52	0.77	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านกระบวนการโดยรวม มีปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปัญหาไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เป็นปัญหาอันดับสูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.93$) ส่วนอันดับสาม ได้แก่ ปัญหาไม่มีการสำรวจความต้องการและการพัฒนาบุคลากรในการใช้ ระบบสารสนเทศ เป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$)

ตาราง 4 ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านฐานข้อมูล

ข้อ	รายการปัญหา	\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ไม่มีระบบการรักษาความปลอดภัยของแฟ้มข้อมูล	3.87	0.57	มาก	4
2	ความครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศ	3.77	0.63	มาก	5
3	ความสะดวกในการให้และใช้บริการข้อมูล	3.43	0.63	ปานกลาง	9
4	ความรวดเร็วในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้	3.27	0.83	ปานกลาง	10
5	ความทันสมัยของข้อมูลสารสนเทศ	3.63	0.61	มาก	6
6	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้องแม่นยำ และเชื่อถือได้	3.57	0.68	มาก	7
7	ไม่มีระบบความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ	4.40	0.50	มาก	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการปัญหา	\bar{x}	S.D.	แปลผล	อันดับ
8	ไม่มีการการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร	4.03	0.72	มาก	3
9	ระบบรักษาความลับและจำกัดการใช้งานของบุคคล เฉพาะที่เกี่ยวข้อง	2.90	0.66	ปานกลาง	13
10	การรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูล	2.93	0.69	ปานกลาง	12
11	การใช้ระบบ Internet ที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการ หรือองค์กรอื่น ๆ	3.50	0.73	ปานกลาง	8
12	ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	4.50	0.51	มาก	1
13	การจัดลำดับความสำคัญของฐานข้อมูลในแต่ละสาขา/เรื่อง	2.90	0.76	ปานกลาง	12
รวมเฉลี่ย		3.59	0.65	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านฐานข้อมูล โดยรวม มีปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายข้อปัญหา ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นปัญหาสูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$) รองลงมาได้แก่ ปัญหาไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) ส่วนอันดับสาม ได้แก่ ปัญหาไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหารเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$)

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ทั้ง 3 ด้านมาจัดลำดับปัญหาโดยรวม มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 5 สภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยรวม

สภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับ
1. การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านฐานข้อมูล	3.59	0.65	มาก	1
2. การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านทรัพยากร	3.53	0.66	มาก	2
3. การบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านกระบวนการ	3.52	0.77	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.54	0.68	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ โดยรวม มีปัญหาในการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$) เมื่อพิจารณารายด้าน ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านฐานข้อมูลเป็นปัญหอันดับสูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมาได้แก่ ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านทรัพยากร ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) ส่วนอันดับสาม ได้แก่ ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศด้านกระบวนการ เป็นปัญหาระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$)

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ พบว่าสภาพปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศ จำนวน 3 ด้านที่ศึกษา ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล จากแบบที่ผู้ตอบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา สมาชิกสภา พนักงานเทศบาลตำบล จำนวน 7 คน รายละเอียด ดังนี้

ด้านทรัพยากร ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนมากไม่เห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ จะปฏิบัติงานตามหน้าที่และการสั่งการ ในด้านการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ก็มีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ตามงบประมาณที่เทศบาลได้รับจัดสรรอย่างเพียงพอ แต่ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อกลับมาแล้ว ส่วนใหญ่จะไม่ได้ปฏิบัติงานตรงตามหน้าที่ ทำให้ขาดความชำนาญในด้านอุปกรณ์ที่มีอยู่ปัจจุบันของเทศบาลถือว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง แต่จะขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

“ผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลควรให้ความสำคัญในบุคลากรในด้านคอมพิวเตอร์” และ “ผู้ที่ทำงานในหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลถือว่าสำคัญมาก” (จากการสัมภาษณ์พนักงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550 อ้างอิงจาก นายชัชวาล วงศ์สุวรรณ นักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลกำแพงดิน)

ด้านกระบวนการ การจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลของเทศบาลตำบล จะจัดทำตามความต้องการข้อมูล โดยไม่มีการชี้แจงรายละเอียดในการจัดเก็บข้อมูลให้กับผู้ปฏิบัติงานซึ่งทางเทศบาลตำบลไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง ในด้านการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางเทศบาลขาดความเชี่ยวชาญ โปรแกรมที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นโปรแกรม Excel เพื่อทำงานประมวลผลด้านข้อมูลทางการเงิน และนำเสนอข้อมูลแบบง่าย ๆ ให้กับผู้บริหารในการประชุมประจำเดือน

“การสอนงานก่อนปฏิบัติงานสนามเพื่อเก็บข้อมูลถือว่าจำเป็นอย่างมาก” และ “ส่วนมากเจ้าหน้าที่ไม่มีความรอบรู้ อาศัยความรู้ด้านคอมพิวเตอร์จากการศึกษาในโรงเรียน” (จากการสัมภาษณ์พนักงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550 อ้างอิงจาก นางสาวศิรินทร มังคะรุนดอน เจ้าหน้าที่ธุรการ เทศบาลตำบลกำแพงดิน)

ด้านฐานข้อมูล เทศบาลตำบลได้เริ่มจัดทำฐานข้อมูลในปี พ.ศ. 2549 เนื่องจากได้บรรจุข้าราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล สำหรับด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยของระบบข้อมูล ในด้านเทคนิคคอมพิวเตอร์นั้นยังไม่มีกรวางระบบโดยจัดการป้องกันการสูญหายของข้อมูลด้วยการสำรองข้อมูล สำเนาข้อมูล (Backup, Copy) จัดเก็บไว้ในแผ่นดิสเก็ตและแผ่นซีดี

“ที่เทศบาลนี้ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลการบันทึกข้อมูลโดยตรง” และ “ส่วนมากการเก็บข้อมูลเจ้าหน้าที่จัดเก็บข้อมูล สำรอง ไว้ในแผ่น และเก็บข้อมูลไว้ในเครื่อง” (จากการสัมภาษณ์พนักงานเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2550 อ้างอิงจาก นางสาวนุชจรีย์ พุเนียม เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เทศบาลตำบลกำแพงดิน)

ระยะที่ 2 แนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ดังนี้

2.1 แนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยผู้วิจัยจัดทำร่างแนวทางการจัดการสารสนเทศจากระยะที่ 1 ทั้งสิ้น 3 อันดับ ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล พร้อมทั้งแนวทางข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตามแบบประเมินมาตราส่วน เพื่อให้ได้ข้อสรุปและข้อคิดเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของเทศบาลตำบล

ตาราง 6 แนวทางการจัดการสารสนเทศ พร้อมทั้งแนวทางข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ข้อ	ปัญหาการจัดการสารสนเทศในเทศบาล	แนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
1	<p>ด้านทรัพยากร</p> <p>1.1 บุคลากร ขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>1.2 ผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้ด้านระบบสารสนเทศ</p>	<p>- โดยการวางแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศซึ่งฝ่ายบุคลากรต้องสำรวจคุณสมบัติของบุคลากรในการจัดทำระบบสารสนเทศ ด้านวิชาการ และด้านการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานในการจัดระบบสารสนเทศ แนวทางการดำเนินการดังกล่าว</p> <p>ซึ่งตรงกับแนวคิดการปรับปรุงคุณภาพงานที่เน้นคุณภาพต้องมาก่อน และการสร้างมาตรฐานของการปฏิบัติงาน</p> <p>- จัดให้มีโครงการอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหาร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์และการใช้ข้อมูลสารสนเทศและด้านการศึกษาสูงงานในหน่วยงานภายในจังหวัดที่มีการจัดระบบสารสนเทศที่ดี</p> <p>มีความสอดคล้องกับทฤษฎีสารสนเทศ ที่กล่าวว่ามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มาพัฒนาขึ้นเพื่อใช้งานแทนมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ก็ต้องมีการเรียนรู้เพื่อสั่งการสั่งงานให้เป็น</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการจัดการสารสนเทศในเทศบาล	แนวทางและข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
2	<p>1.3 คลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ</p> <p>ด้านกระบวนการ</p> <p>2.1 ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์</p> <p>2.2 ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.3 ไม่มีการสำรวจความต้องการและการพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ</p>	<p>- การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลอย่างชัดเจนและเหมาะสม มอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร จัดอบรม/ชี้แจงบุคลากรให้ทราบความสำคัญ และประโยชน์ในการจัดทำระบบสารสนเทศ และปลูกจิตสำนึกแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา</p> <p>มีข้อทฤษฎี X สันนิษฐานว่า คนงานหรือเจ้าหน้าที่จะหาช่องทางที่จะเลี่ยงความรับผิดชอบเท่าที่เป็นไปได้ ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานแต่อยากมีความมั่นคงในชีวิต</p> <p>- จัดให้มีการจัดจ้างบริษัทรับผิดชอบดูแลด้านโปรแกรม และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ตามระยะเวลา พร้อมทั้งจัดหาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถ ในด้านคอมพิวเตอร์และพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถต่อไป</p> <p>- วางแผนการจัดเก็บข้อมูล การปฏิบัติการประมวลผลควบคุมตรวจสอบข้อมูลเป็นระยะและอย่างต่อเนื่องจัดอบรม/ประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้านข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสารสนเทศที่ดี ว่าข้อมูลที่ดีต้องทันต่อเวลา ตรงตามต้องการ และถูกต้อง</p> <p>- การแจ้งเวียนให้ผู้ปฏิบัติงานทราบอย่างทั่วถึงในหลักสูตรการอบรม และมีระบบการคัดเลือกอย่างเป็นธรรม ใช้ระบบในการคัดเลือกผู้ที่เข้ารับการอบรมให้ตรงกับงานที่รับผิดชอบ จัดทำแผนการฝึกอบรมประจำปีด้านระบบสารสนเทศ และจัดให้มีการตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>จากปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎี ผู้ว่าจ้างและตัวแทน ในรูปแบบของพันธสัญญาระหว่าง ผู้ว่าจ้าง กับอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้รับจ้างและตัวแทน ซึ่งจะได้รับรางวัลตอบแทนในการดำเนินการ</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการจัดการสารสนเทศในเทศบาล	แนวทางและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ
3	<p>ฐานข้อมูล</p> <p>3.1 ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>3.2 ไม่มีระบบความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>3.3 ไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร</p>	<p>- ใช้ระบบการจัดจ้างบริษัทเอกชนในการสร้าง Web Site พร้อมการให้บริการ Update ข้อมูลตามระยะเวลา จัดหาเจ้าหน้าที่ดูแลเฉพาะและให้การส่งเสริมพัฒนา/อบรมการสร้าง Web Site นำข้อมูลที่ทางเทศบาลต้องการเผยแพร่ไปฝากไว้กับหน่วยงานระดับจังหวัด และจัดให้มีการศึกษาดูงาน/การฝึกหัดและทดสอบกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน</p> <p>- มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาโปรแกรมป้องกันข้อมูลสูญหาย มีระบบการจัดการข้อมูลที่ดี และมีดูแลความปลอดภัยของข้อมูลที่สำคัญ และเป็นความลับ และจัดตั้งทีมตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงาน</p> <p>- ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบตามแผนการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและความเชื่อถือได้ของข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นให้ทันสมัยอยู่เสมอ</p> <p>สำหรับปัญหาด้านฐานข้อมูลมีทฤษฎี ผู้ว่าจ้างและตัวแทน ให้การสนับสนุนในด้านในรูปแบบของพันธสัญญาระหว่าง ผู้ว่าจ้าง กับอีกฝ่ายหนึ่งคือ ผู้รับจ้างและตัวแทน ทฤษฎีระบบข้อมูลข่าวสาร ที่กล่าวถึงการส่งผ่านข้อมูลหรือสื่อสารกันไปตามสังคมปัจจุบัน และแนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพงาน เกี่ยวกับการควบคุมกระบวนการทำงานโดยการให้ความใส่ใจต่อกรรมวิธีการทำงาน</p>

2.2 ผลการสังเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

จากตาราง 6 ผลการสังเคราะห์ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาสรุปผลการสังเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ปรากฏผล ดังนี้

การนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1. การสร้างแนวทางการจัดการสารสนเทศ ด้านทรัพยากร

1.1 บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

ฝ่ายพัฒนาบุคลากรเทศบาลตำบล ควรจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรความเข้าใจด้านการใช้เครื่องมือในการจัดทำระบบสารสนเทศ ด้านวิชาการ และการวิเคราะห์ข้อมูล และจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านระบบสารสนเทศ

1.2 ผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้ ด้านระบบสารสนเทศ

เทศบาลควรส่งผู้บริหารเข้ารับการอบรมโครงการอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหารและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ด้านการวิเคราะห์และการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และการศึกษาดูงานหน่วยงานที่มีการจัดระบบสารสนเทศที่ดี

1.3 บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในด้านการจัดระบบสารสนเทศ

หัวหน้างานควรมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลอย่างชัดเจนและเหมาะสม รวมถึงการอบรมปลูกจิตสำนึกแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา

2. การสร้างแนวทางการจัดการสารสนเทศ ด้านกระบวนการ

2.1 ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ วอฟแวร์

เทศบาลควรจัดให้มีการจัดจ้างบริษัทรับผิดชอบดูแลด้านโปรแกรม และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ตามระยะเวลา และพัฒนาเจ้าหน้าที่โดยการฝึกอบรมในหลักสูตรการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้หน่วยงานมีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในด้านคอมพิวเตอร์

2.2 ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง

ในการจัดเก็บข้อมูลต้องมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูล และรวมถึงการปฏิบัติการประมวลผลมีระบบควบคุมตรวจสอบข้อมูลเป็นระยะและอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลตามแผนงานที่กำหนด

2.3 ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมควรใช้ระบบการคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมให้ตรงกับงานที่รับผิดชอบ กำหนดคุณสมบัติผู้ขอเข้ารับการฝึกอบรม และมีการจัดทำแผนการอบรมประจำปี

3. การสร้างแนวทางการจัดการสารสนเทศ ด้านฐานข้อมูล

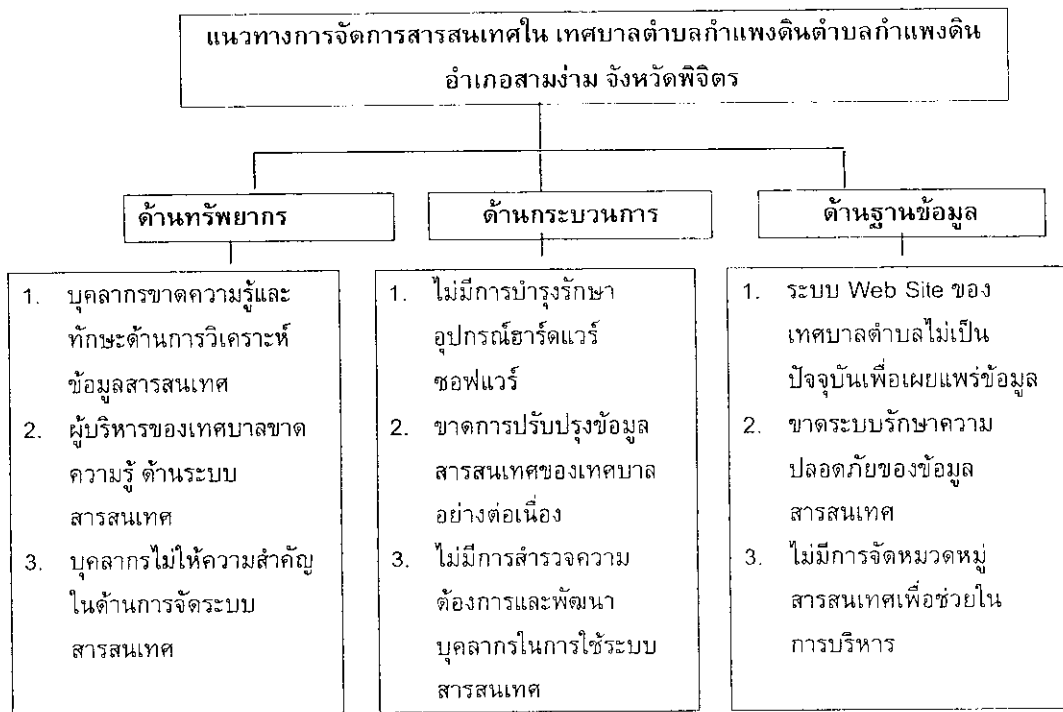
3.1 ระบบ Web Site ของเทศบาลตำบลไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อเผยแพร่ข้อมูล จัดหาเจ้าหน้าที่ดูแลเฉพาะและให้การส่งเสริมพัฒนา/อบรมการสร้าง Web Site จัดจ้างบริษัทเอกชนในการสร้าง Web Site พร้อมให้บริการ Update ข้อมูลตามระยะเวลา และจัดให้มีการศึกษาดูงาน/การฝึกหัดและทดสอบกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

3.2 ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีการจัดตั้งทีมตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงาน มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาโปรแกรมกันข้อมูลสูญหาย และมีระบบการจัดการข้อมูลที่ดีและมีการดูแลความปลอดภัยของข้อมูลที่สำคัญและเป็นความลับ

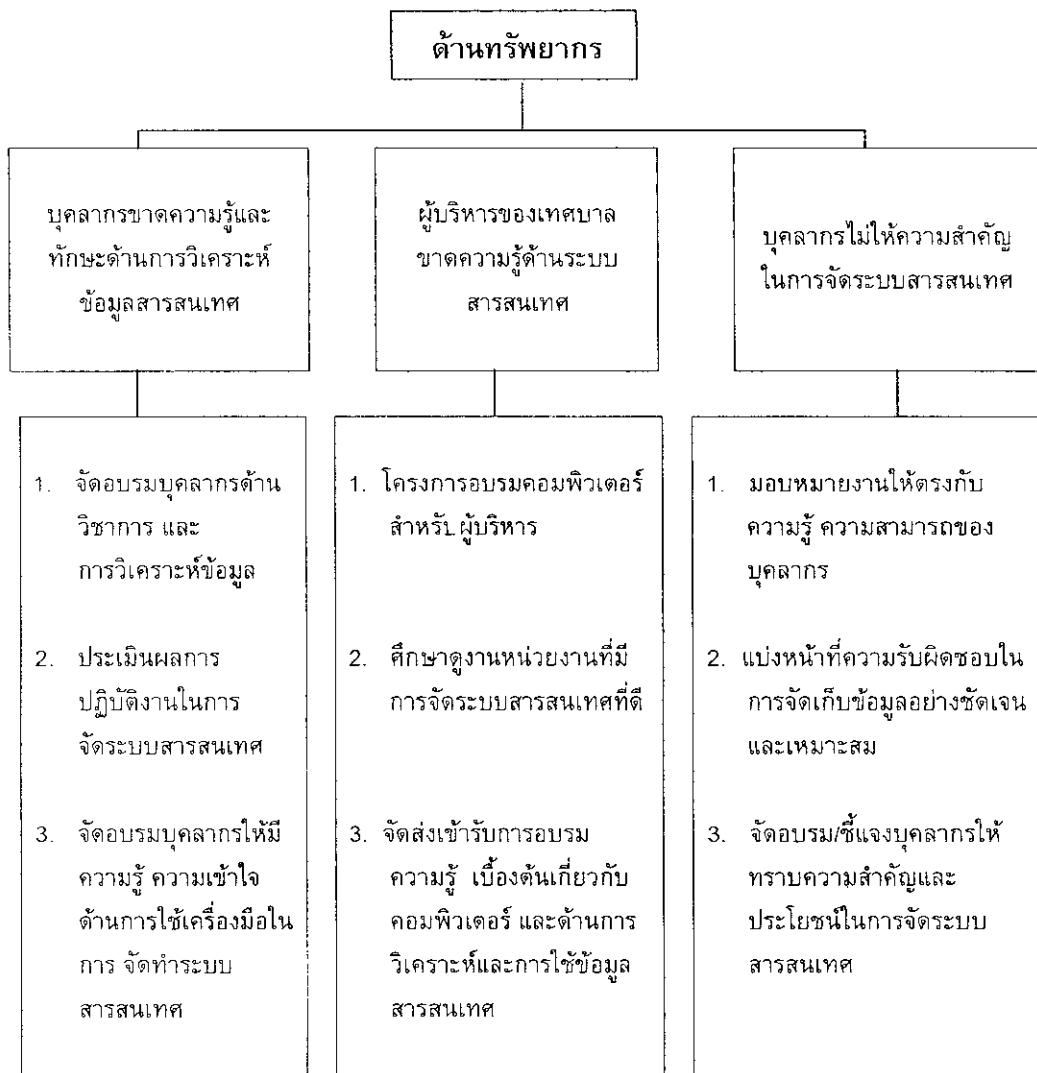
3.3 ไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความเชื่อถือได้ของข้อมูล ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ระบบจัดการข้อมูลที่ดีและมีมาตรฐาน

จากประเด็นของปัญหาของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านละ 3 แนวทาง และจัดทำกรอบนำเสนอแนวทางบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ดังนี้

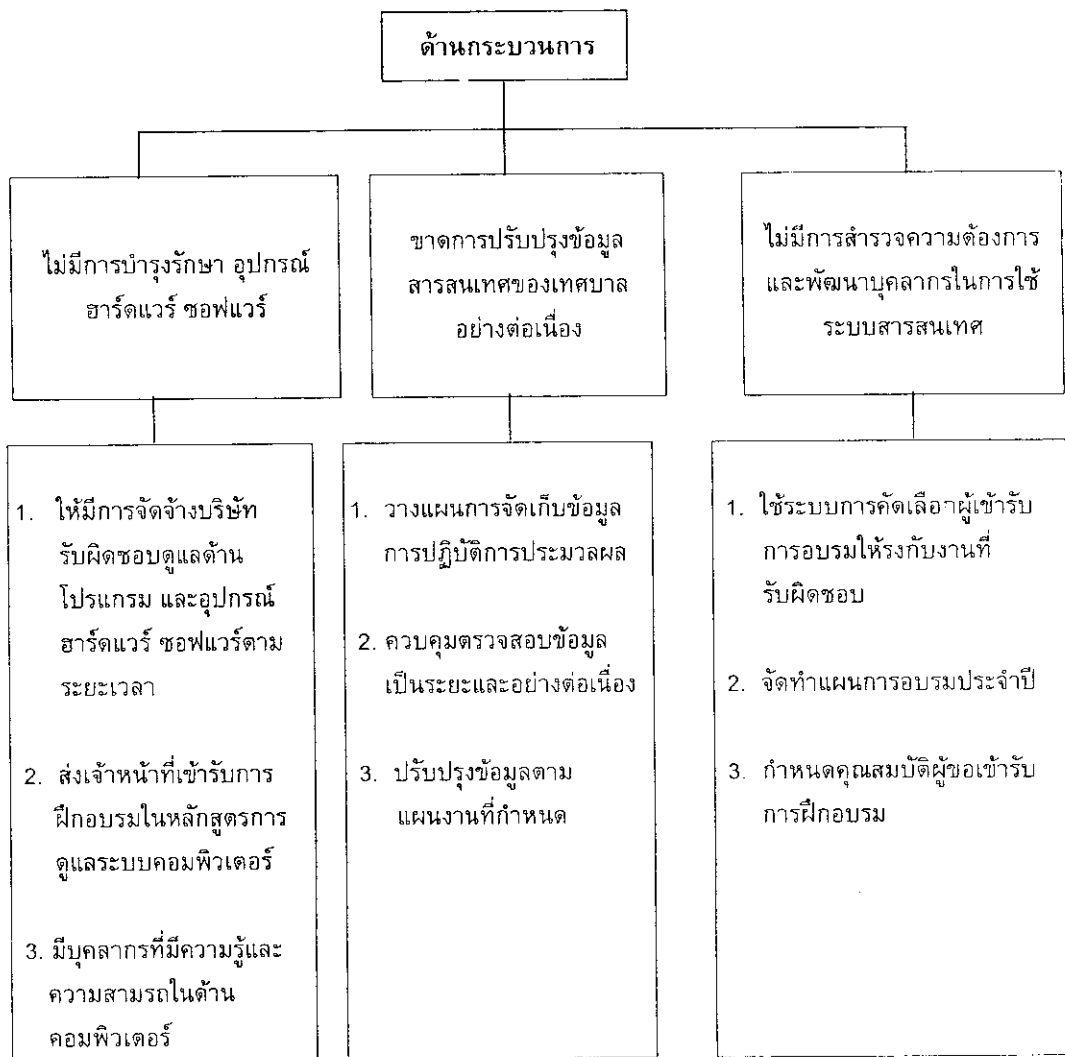
ข้อเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

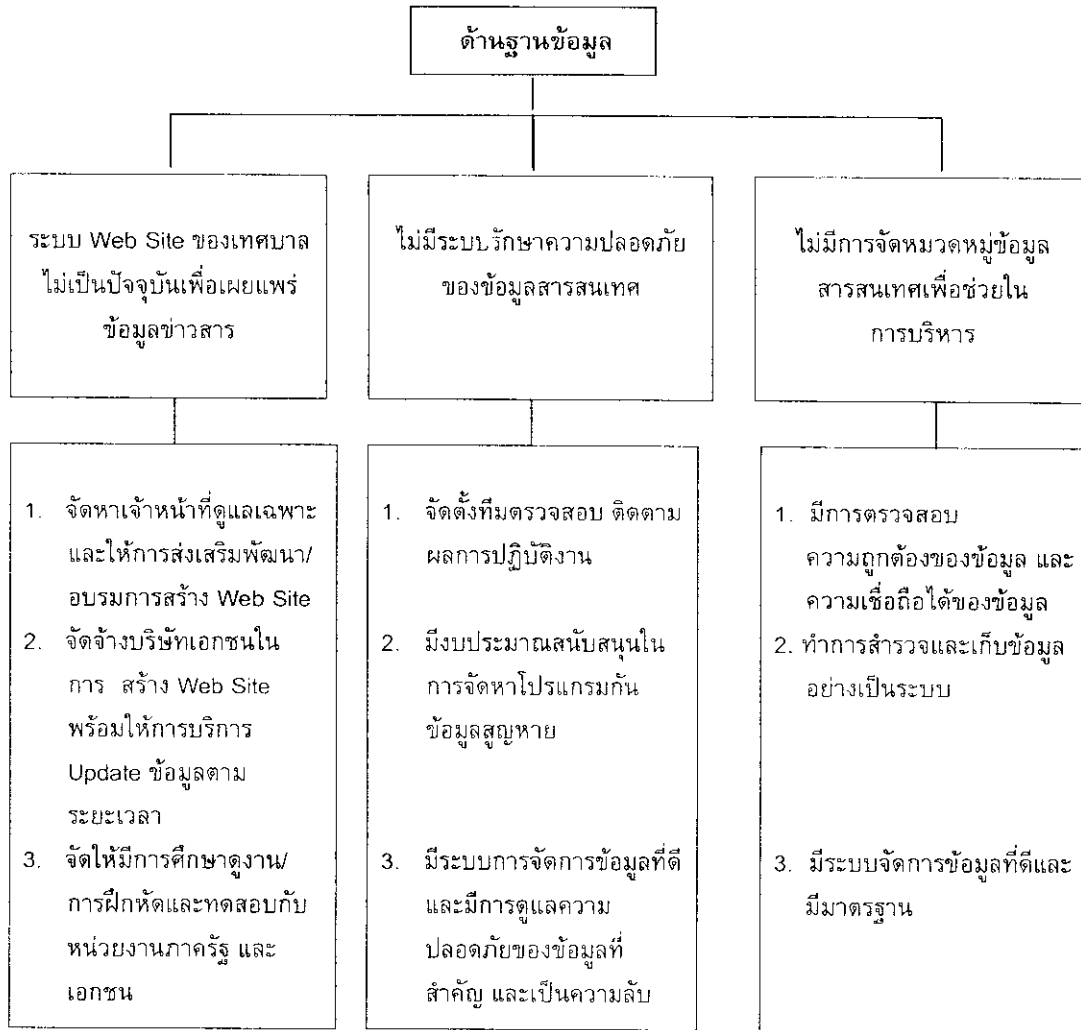
ภาพประกอบ 5 สรุปประเด็นความสำคัญของปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ภาพประกอบ 6 แสดงข้อเสนอ แนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านทรัพยากร

ภาพประกอบ 7 แสดงข้อเสนอ แนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านกระบวนการ

ภาพประกอบ 8 แสดงข้อเสนอ แนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน
ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ด้านฐานข้อมูล

โดยรวมแล้วเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน จังหวัดพิจิตร ประสบปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ในด้านฐานข้อมูล ด้านทรัพยากร และด้านกระบวนการ ตามลำดับ ซึ่งในแต่ละด้านนั้นมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้ ด้านฐานข้อมูลควรมีจัดระบบ Web Site ของเทศบาลตำบลให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เผยแพร่ข้อมูล จัดให้มีระบบการจัดการข้อมูลที่ดีและมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล พร้อมทั้งมีการตรวจสอบข้อมูล มีระบบการจัดการข้อมูลที่ดีมีมาตรฐาน ด้านทรัพยากร จัดให้มีการอบรมบุคลากรในด้านวิชาการ การวิเคราะห์ และการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่มีการจัดระบบสารสนเทศที่ดี และมอบหมายงานให้ตรงกับหน้าที่ รวมถึงปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรเห็นความสำคัญของข้อมูล และ

ด้านกระบวนการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม พัฒนา ในหลักสูตรการดูแลโปรแกรมและอุปกรณ์ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และมีการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม พร้อมจัดทำแผนในการอบรมประจำปี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

แหล่งข้อมูล

จากการใช้แบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาล ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน

จากการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาลตำบล จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้แบบในการวิจัย 2 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ

ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีประเด็นของข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล ของเทศบาลตำบล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยเอง ดังนี้

1. แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานเทศบาล ตำบล รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน
2. แบบสัมภาษณ์ จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หัวหน้างานระดับบังคับบัญชา และสมาชิกสภา พนักงานเทศบาลตำบล ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 คน
3. นำปัญหาในการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติและจัดลำดับปัญหา
4. ผู้วิจัยนำประเด็นปัญหาที่ได้ที่จาก ข้อ.3 รวบรวมแนวทางการบริหารจัดการสารสนเทศ พร้อมทั้งแนวทางข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหามาดำเนินการบริหารจัดการสารสนเทศเพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อขอคำแนะนำและนำผลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Set Priority)

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
 - 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร เกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ การศึกษา และประสบการณ์
 - 1.2 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ทั้ง 3 ด้านของกลุ่มตัวอย่าง ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล
2. การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 แนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

แหล่งข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการสารสนเทศ จากระยะที่ 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล
2. ผู้เชี่ยวชาญใน ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สังเคราะห์ร่างแนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน จากผลการวิเคราะห์ระยะที่ 1 กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน พร้อมทั้งแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมิน แบบประเมินเป็นแบบวัดมาตราส่วน ทั้ง 3 ด้าน รวม 9 ประเด็น พร้อมข้อเสนอแนะรวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหา จำนวน 39 ประเด็น
3. นำผลที่ได้จากประเมินผู้เชี่ยวชาญ มาสังเคราะห์และจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอแก้ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ โดยแบ่งเป็น 2 ชั้น

ชั้นที่ 1 นำแบบประเมินแนวทางจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาจัดอันดับความสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารสารสนเทศโดยเลือกประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินให้อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก และมากที่สุด

ชั้นที่ 2 การสังเคราะห์แนวทางการจัดการสารสนเทศ จากชั้นที่ 1 เพื่อนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุป

จากศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร นำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศในระดับมาก $\bar{x} = 3.54$ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1.1 การบริหารจัดการสารสนเทศด้านฐานข้อมูล มีปัญหาในระดับมาก ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาด้านระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ และไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร ตามลำดับ

1.2 การบริหารจัดการสารสนเทศด้านทรัพยากร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้ สารสนเทศ และบุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดสารสนเทศตามลำดับ

1.3 การบริหารจัดการสารสนเทศด้านกระบวนการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาในการไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง และไม่มี การสำรวจความต้องการ และการพัฒนาบุคลากรในการใช้สารสนเทศ ตามลำดับ

2. แนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ มีข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหามีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศด้านฐานข้อมูล โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากเกี่ยวกับระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ และไม่มี การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร ดังนี้

2.1.1 ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยเทศบาลตำบลควรจัดหาเจ้าหน้าที่ดูแลเฉพาะและให้การส่งเสริมพัฒนา/อบรมการสร้าง Web Site ของเทศบาล จัดจ้างบริษัทเอกชนในการสร้าง Web Site พร้อมให้บริการ Update ข้อมูลตามระยะเวลา และจัดให้มีการศึกษาดูงาน/การฝึกหัดและทดสอบกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

2.1.2 ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ

จัดตั้งทีมตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนในการจัดหาโปรแกรมกั้นข้อมูลสูญหาย และมีระบบการจัดการข้อมูลที่ดีและมีการดูแลความปลอดภัยของข้อมูลที่สำคัญ และเป็นความลับ

2.1.3 ไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร

ให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความเชื่อถือได้ของข้อมูลมีระบบจัดการข้อมูลที่ดีและมีมาตรฐาน และการจัดทำการสำรวจการจัดเก็บข้อมูลควรทำอย่างเป็นระบบ

2.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาบุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ผู้บริหารของเทศบาลขาดความรู้สารสนเทศ และบุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดสารสนเทศ ดังนี้

2.2.1 บุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ จัดอบรมบุคลากรด้านวิชาการ และการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการใช้เครื่องมือในการจัดทำสารสนเทศ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการจัดสารสนเทศ

2.2.2 ผู้บริหารของเทศบาล ขาดความรู้ ความชำนาญสารสนเทศจัดส่งผู้บริหารเข้ารับการอบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหาร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และด้านการวิเคราะห์ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ รวมไปถึงการจัดศึกษาดูงานหน่วยงานที่มีการจัดสารสนเทศที่ดี

2.2.3 บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดสารสนเทศ มอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลอย่างชัดเจน และเหมาะสม และจัดอบรม/ชี้แจงบุคลากรให้ทราบความสำคัญและประโยชน์ในการจัดสารสนเทศ

2.3 ข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก โดยไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้สารสนเทศ ดังนี้

2.3.1 ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์

เทศบาลตำบลควรมีการจัดจ้างบริษัทรับผิดชอบดูแลด้านโปรแกรม และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ตามระยะเวลา จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ และความสามารถในด้านคอมพิวเตอร์

2.3.2 ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง ควรมีวางแผนการจัดเก็บข้อมูล การปฏิบัติการประมวลผลข้อมูล การควบคุมตรวจสอบข้อมูล เป็นระยะและอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงข้อมูลตามแผนงานที่กำหนด

2.3.3 ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ เทศบาลตำบล ควรใช้ระบบการคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมให้ตรงกับหลักสูตรและงานที่รับผิดชอบ กำหนดคุณสมบัติผู้ขอเข้ารับการฝึกอบรม และจัดทำแผนการอบรมประจำปี

อภิปรายผล

ผลการศึกษาคั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษานวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีประเด็นที่สำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศด้านฐานข้อมูล จากการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานบริหารสารสนเทศด้านฐานข้อมูล พบว่า ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ และไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร โดยทั่วไปแล้วพนักงานมีการดำเนินงานและการปฏิบัติงานภายใต้กรอบภาระหน้าที่และหลัก ๆ และเทศบาลตำบลจะขาดบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่รวบรวมได้ภายในหน่วยงานจะจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลธรรมดา เอกสารที่จัดเก็บเป็นหลัก คือรายงานประจำปีของเทศบาลตำบล และประมาณร้อยละ 20 นำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผู้บริหาร โดยการนำเสนอข้อมูลส่วนมากจะนำเสนอในรูปแบบของชุด และเอกสารเป็นเล่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมชาย กองหนู (2548) พบว่า สถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดชัยนาท มีปัญหาการจัดการสารสนเทศด้านฐานข้อมูล คือ ปัญหาความทันสมัย ความถูกต้องแม่นยำ และความรวดเร็วในการนำข้อมูลมาใช้ ซึ่งข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนอยู่เสมอ จำเป็นต้องตรวจสอบ เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้วจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ให้ถูกต้อง และทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับ สุวิต ผิวพันคำ (2542) พบว่า ข้อมูลสารสนเทศไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุมภาระงานฐานข้อมูลไม่ทันสมัย ไม่มีการแก้ไขปรับปรุงตามสภาพข้อมูลที่เปลี่ยนแปลง ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในการเก็บรวบรวมข้อมูลฐานข้อมูลไม่ตอบสนองต่อความต้องการในด้านข้อมูล

ดังนั้น จากแนวทางการและข้อเสนอในการวิจัย ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดบุคลากรงบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ และข้อมูลจะต้องถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน และมีคุณภาพต้องมีการจัดสารสนเทศที่ดี จะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ นำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง ในด้านการดูแลระบบ Web Site ผู้บริหารควรมีแนวทางให้

บริษัทเอกชนเข้ามาดูแลระบบเพื่อให้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และในด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการดูแลระบบควรส่งเสริมเข้ารับการศึกษา ทดสอบอย่างต่อเนื่อง

2. ปัญหาการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการสารสนเทศด้านทรัพยากรจากการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้และทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้บริหารของเทศบาล ขาดความรู้ สารสนเทศ และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญในการจัดสารสนเทศ ปัญหาหลักของเทศบาลตำบล คือ ขาดอัตรากำลัง สายงานที่รับผิดชอบโดยตรง ภาระงานที่มาก และขาดการส่งเสริมในเชิงนโยบายจากผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิต ผิวพันธ์ (2542) พบว่า คณะแพทยศาสตรมหาวิทาลัยขอนแก่น ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญด้านไมโครคอมพิวเตอร์ ไม่มีผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาข้อมูลโดยตรง บุคลากรมีภาระกิจมาก เช่นเดียวกับ ยิลมาซ (Yilmaz, 2543) พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในการในการจัดสารสนเทศ ขาดความรู้ ความสามารถ ขาดทักษะ ในการจัดสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยี และมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนตัดสินใจ เช่นเดียวกับ สมชาย กองหนู (2548) พบว่า ปัญหาการจัดการสารสนเทศด้านทรัพยากร มีปัญหาบุคลากรไม่เห็นความสำคัญในการจัดสารสนเทศ ขาดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดสารสนเทศโดยตรง และจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ไม่ได้นำข้อมูลมาใช้ในการบริหารงาน และไม่เห็นความสำคัญในการจัดสารสนเทศ เทศบาลตำบล มีบุคลากรปฏิบัติงานค่อนข้างจำกัด และมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยตรง การมอบหมายงานจึงไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถ ของผู้ปฏิบัติงาน

จากแนวทางการและข้อเสนอในการวิจัย ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นประโยชน์และความสำคัญในการจัดทำสารสนเทศ และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจัดการสารสนเทศได้ถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบล และให้บริการข้อมูลสารสนเทศหน่วยงานต่าง ๆ ได้ตลอดจนจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้ทันตามแผนการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะได้ดำเนินการจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

3. ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศด้านกระบวนการ จากการศึกษานโยบายการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการสารสนเทศด้านกระบวนการ พบว่า ปัญหาการไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการสำรวจความต้องการและการพัฒนาบุคลากรในการใช้สารสนเทศ ซึ่งมีปัญหาระดับมาก โดยเทศบาลตำบลกำลังประสบกับปัญหาที่กล่าวมาแล้ว และเทศบาลตำบลควรมีการจัดจ้างบริษัทรับผลิตฮาร์ดแวร์และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์

ตามระยะเวลา จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรการดูแลระบบคอมพิวเตอร์ และการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในด้านคอมพิวเตอร์ ควรมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลการปฏิบัติการประมวลผลข้อมูล การควบคุมตรวจสอบข้อมูลเป็นระยะ และอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงข้อมูลตามแผนงานที่กำหนด ควรใช้ระบบการคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมให้ตรงกับหลักสูตรและงานที่รับผิดชอบ กำหนดคุณสมบัติผู้ขอเข้ารับการฝึกอบรม และจัดทำแผนการอบรมประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประทีป เจริญพร (2541) พบว่า ควรจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้และทักษะ แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การนำเสนอข้อมูล มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการระบบกลางทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ พิทักษ์ (2544) พบว่า ระบบข้อมูลส่วนใหญ่ไม่มีแผนการไหลเวียนของข้อมูล และขาดการตรวจสอบข้อมูล ไม่มีคณะทำงานรับผิดชอบโดยตรง บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้โปรแกรมเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการนำเสนอข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ สอดคล้องกับจิตติยา เนตรวงษ์ (2544) พบว่า ผู้บริหารและผู้จัดสารสนเทศ มีความต้องการการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูลมากที่สุด

จากแนวทางการและข้อเสนอในการวิจัย ด้านปัญหาในด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ ซึ่งได้แก่ ระบบการเก็บข้อมูล และการจัดกระทำให้เป็นสารสนเทศเทศบาลตำบลควรจัดการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจัง เช่น การอบรมเพิ่มเติม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ และร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการระบบการสารสนเทศ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการพัฒนา และสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนบทบาทความสำคัญของสารสนเทศให้กับบุคลากรทุก ๆ ฝ่ายได้เห็นความสำคัญของสารสนเทศที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานครบทุกด้าน และมีมาตรฐาน หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ปัญหาระบบ Web Site ของเทศบาลควรมีบุคลากรรับผิดชอบ และการจ้างเหมาบริษัทเอกชนร่วมรับผิดชอบเพื่อให้มีระบบการจัดการข้อมูลที่ดีและมีมาตรฐาน พร้อมทั้งพัฒนาปรับปรุงให้มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

2. ควรมีการวัดความรู้ สมรรถนะ ของเจ้าหน้าที่ทุกระดับเพื่อดูพื้นฐานความสามารถเพื่อกำหนดสมรรถนะ ของบุคลากรให้ชัดเจนก่อนการพัฒนาและจัดหรือส่งอบรมอย่างต่อเนื่อง

3. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสารสนเทศ การติดตาม และการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับการพัฒนาแล้วว่าสามารถนำไปใช้การและเกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงไร

4. จัดทำแผนการจัดเก็บข้อมูลทุกระดับของสำนักงาน และอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจและวางแผนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสารสนเทศของหน่วยงานระดับท้องถิ่น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมระบบการบริหารสารสนเทศของหน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ เหมะธูลิน. (2541). การจัดระบบสารสนเทศในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรมวิชาการ. (2539). การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสู่การพัฒนา
โรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรชิต มัลลย์วงศ์. (2538). "โครงสร้างของระบบสารสนเทศ," วารสารเทคโนโลยี. 2 (20) :
12.
- จิราภรณ์ รักษาแก้ว. (2539). สารสนเทศในเอกสารการสอนชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อ
การจัดการ หน่วยที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประชุม
การช่าง.
- จุฑาทิพย์ พิทักษ์. (2544). การศึกษาระบบสารสนเทศในงานพัฒนาบุคลากร สำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชโลมใจ ภังคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี. (2531). ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนา
คุณภาพประถมศึกษา. นครสวรรค์ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ชัชวาลย์ วงศ์สุวรรณ. นักพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลกำแพงดิน. (2550). สัมภาษณ์, 4
กันยายน.
- ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์. (2532). การพัฒนารูปแบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนของ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชุมพล ศฤงคารศิริ. (2537). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพมหานคร :
ป.สัมพันธ์ พาณิชย์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรมการปกครอง :
โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- จิตติยา เนตรวงษ์. (2544). ปัญหาและความต้องการการจัดระบบสารสนเทศทางการ
ศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล. (2542). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เตียง ทองผา. (2544). การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ถกล นรินทร์ศิริโรจน์. (2525). ความหมายและความสำคัญของระบบสารสนเทศการ
จัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์.
- ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์. (2539). คู่มือการปฏิบัติราชการและเตรียมเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ซี.เอ็ด.ยู.เคชั่น.
- นาวิน จันทรอับ. (2542). การวิจัยแนวโน้มการดำเนินการเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต
ชนบท (กศ.พช.) จังหวัดเพชรบูรณ์ในระยะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2542. เพชรบูรณ์ : หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2542). หลักบริหารการศึกษา. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นุชจรี พุเนียม. เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เทศบาลตำบลกำแพงดิน. (2549). สัมภาษณ์, 4
กันยายน.
- เนาวรัตน์ ตรีคุณศรี. (2541). รูปแบบการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของวิทยาลัย
บูรพา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บงอร ยรรยง. ปลัดเทศบาลตำบลกำแพง. (2549). สัมภาษณ์, 4 กันยายน.
- บุญคงศิลป์ วานมนตรี. (2539). การเสนอรูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร คณะ
เภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป เจริญพร. (2541). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ
ของสำนักงานที่ดินจังหวัด ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พงกะพรรณ ตะกลมทอง. (2537). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษา
ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพรรณ สุทธิภักดี. (2541). เอกสารประกอบการสัมมนาหลักสูตร การปรับปรุง
ประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : พี.เจ. ทรานสแพ็ค
(ประเทศไทย).
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2540). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพโรจน์ คชชา. (2540). คู่มือการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS).
กรุงเทพมหานคร : คอมแพคท์ พรินท์.
- ภาณุวัฒน์ รัตยาภาส. (2543). 25 ปี การวางแผนกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ภาสกร เรืองรอง. (2544). สื่อการเรียนการสอนบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.
พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มยุรี รัตนมุง. (2538). ระบบสารสนเทศการบริหาร ในสารสนเทศ ศธ. 2537.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2548). ระบบประมวลผลข้อมูล. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : <http://staff2.kmutt.ac.th> (สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2548).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2545). การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. นนทบุรี :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2547). สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2548). ขอบข่ายการศึกษาและวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2548). ระบบประมวลผลข้อมูล. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : <http://staff2.kmutt.ac.th> (สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2548).
- ระวีวรรณ คุ่มทองมาก. (2540). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจังหวัด :
ศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- วาสนา จาตุรันต์รังสี. (2541). การศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน
 ประถมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิรินทร มังคะรุณดอน. เจ้าหน้าที่ธุรการ เทศบาลตำบลกำแพงดิน. (2549). สัมภาษณ์, 4
 กันยายน.
- ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร. (2541). การวิจัย : หลักการและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ศุภย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. (2546). ยุทธศาสตร์แผนแม่บท
 กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- สมชาย กองหนู. (2548). รูปแบบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัด
 เทศบาลจังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์
 และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สลยุทธ์ สว่างวรรณ. (2546). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์เอ็นเอช กรุ๊ป.
- สุนทร จันทะวงศ์. (2541). การศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิต ผิวพันคำ. (2542). การเสนอรูปแบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). การพัฒนาระบบสารสนเทศ.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2557). คู่มือการวางแผนพัฒนาจังหวัด.
 กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อพัฒนา
 องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2547. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- อำรุง จันทวานิช, ภาณุวัฒน์ รัตนภาส และเจษฎ์ อนรรฆมงคล. (2534). สารสนเทศเพื่อ
 การวางแผนและการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด. พิมพ์ครั้งที่ 4.
 กรุงเทพมหานคร : กองแผนงานสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

- Yilmaz Ari. (2543). การศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Berman, Margaret Melinda. (1985, July). "The Role of HRD in the Acquisition of Computer Literacy Skills by Senior Executives in Information Technology Work Environments," **Dissertation Abstracts International**. 46 (01) : 129 – A.
- Schlegel, Brenda and L. Somers. (1982, October). "Factors Relating to the Utilization of information by Superintendence for Decision Making," **Dissertation Abstracts International**. 44 (10). 1380 – A.
- Witcher, Carolyn Denise. (1993, November). "A Case Study of a School System's Management Information System (MIS) with Policy, Implications Information Policy, Accountability," **Dissertation Abstracts International**. 44 (09) : 1632 – A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน
อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการสารสนเทศ ของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการบริหารจัดการสารสนเทศ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือผู้ใดทั้งสิ้น ผู้วิจัยขอสงวน คำตอบไว้เป็นความลับ

2. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ

ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 3 ด้าน
คือ

ด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และด้านฐานข้อมูล

โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีข้อสอบถามที่เป็นไปในทางบวกและลบ ไม่มีถูกและผิด กรุณาอ่านให้เข้าใจและตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายภาณุพันธุ์ พิสิท

นักศึกษาปริญญาโท สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และบันทึกข้อความลงใน

ช่องว่าง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ

☐ 1) ต่ำกว่า 21 ปี	☐ 2) 21 – 30 ปี
☐ 3) 31 – 40 ปี	☐ 4) 41 – 50 ปี
☐ 5) 51 – 60 ปี	
3. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

☐ 1) คณะกรรมการบริหาร	☐ 2) สมาชิกสภาเทศบาล
☐ 3) พนักงานเทศบาล	
4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1) ประถมศึกษา	☐ 2) มัธยมศึกษา
☐ 3) ปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญา	☐ 4)ปริญญาตรี
☐ 5) สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 6) อื่นๆ (ระบุ.....)
5. ประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ

☐ 1) ศึกษาจากเอกสาร ตำรา	☐ 2) หน่วยงานต่างๆจัดอบรม
☐ 3) การปฏิบัติงานตามหน้าที่ การศึกษา	☐ 4) จากสถานศึกษาที่เข้ารับ
☐ 5) การศึกษาดูงาน	☐ 6) อื่นๆ (ระบุ).....

การบริหารจัดการสารสนเทศของเทศบาลตำบล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล เป็นสารสนเทศ รวมถึงการเก็บรักษา การใช้และการนำเสนอ เพื่อช่วยในการบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. ทรัพยากร หมายถึง คน ที่เกี่ยวข้องกับจัดการระบบและผู้ใช้สารสนเทศทั้งหมด
หมายถึง เงิน ได้แก่ งบประมาณ
หมายถึง วัสดุสิ่งของ ได้แก่ วัสดุ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อาคาร
สถานที่
2. กระบวนการ หมายถึง กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล การนำเข้าข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอและสารสนเทศ
3. ฐานข้อมูล หมายถึง ระบบที่รวบรวมข้อมูลไว้ในที่เดียวกัน ประกอบด้วย
แฟ้มข้อมูล(File) และการควบคุมดูแลรักษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศ ในเทศบาล
ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความอย่างละเอียด และพิจารณาปัญหาในการบริหารจัดการ
สารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดินฯ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตามเลขที่ให้ไว้ทาง
ขวามือให้ตรงกับปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งกำหนดรหัส ไว้ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีปัญหามาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านทรัพยากร					
1	บุคลากร ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ					
2	บุคลากร ขาดความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ใน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ					
3	บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ					
4	การจัดบุคลากร คณะทำงานในการจัดระบบสารสนเทศ					
5	การกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของบุคลากร					
6	บุคลากร ได้รับการอบรม สัมมนา ด้านสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูน ความรู้					
7	ผู้บริหารของเทศบาล ขาดความรู้ด้านระบบสารสนเทศ					

ข้อ	การบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพง ดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ระดับปัญหา				
	ด้านทรัพยากร	5	4	3	2	1
8	บุคลากร ขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ					
9	การให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูล					
10	ห้องปฏิบัติการในระบบสารสนเทศ มีเครื่องมือติดต่อและถ่ายทอดการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร หรือไม่					
11	ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดระบบสารสนเทศ					
12	ความต่อเนื่องสม่ำเสมอของงบประมาณในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ					
13	แผนการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์					
	ด้านกระบวนการ					
1	ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ					
2	ขาดการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
3	การกำหนดคัมรวม คำนิยาม รายการข้อมูลให้ชัดเจน					
4	การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอข้อมูล					
5	การออกแบบและจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีมาตรฐาน					
6	การกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ					
7	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุมภารกิจของเทศบาล					
8	การสรุปข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเผยแพร่และบริการ					
9	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ					
10	ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของ เทศบาล อย่างต่อเนื่อง					
11	การวางแผนการดำเนินการจัดตั้งระบบสารสนเทศของเทศบาล					
12	การจัดตารางการทำงาน ประมวลผล และการจัดทำระบบสารสนเทศ					
13	ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์					
14	การจัดระเบียบ การจัดเก็บและการสืบค้นหาข้อมูลสารสนเทศ					
15	การกำกับ ติดตามและประเมินผลของระบบฐานข้อมูลในภาระงานต่างๆของ เทศบาล					

ข้อ	การบริหารจัดการระบบสารสนเทศในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านฐานข้อมูล					
1	มีระบบการรักษาความปลอดภัยของแฟ้มข้อมูล					
2	ความครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศ					
3	ความสะดวกในการให้และใช้บริการข้อมูล					
4	ความรวดเร็วในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้					
5	ความทันสมัยของข้อมูลสารสนเทศ					
6	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และเชื่อถือได้					
7	ไม่มีระบบความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ					
8	ไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหาร					
9	ระบบรักษาความลับ และจำกัดการใช้งานของบุคคลเฉพาะที่ เกี่ยวข้อง					
10	การรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูล					
11	การใช้ระบบ Internet ที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการ หรือองค์กรอื่น ๆ					
12	ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร					
13	การจัดลำดับความสำคัญของฐานข้อมูล ในแต่ละสาขา/เรื่อง					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการจัดการสารสนเทศ ในเทศบาลตำบลกำแพงดิน
อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร และนำข้อมูลมาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการสารสนเทศจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือผู้ใดทั้งสิ้น ผู้วิจัยขอสงวน คำตอบไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

นายภาณุพันธ์ พิสิทธิ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ด้านกระบวนการ

1.เทศบาลตำบล มีวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.มีการวางแผนการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูล ก่อนประมวลผล หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.เทศบาลตำบลมีการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านฐานข้อมูล

1. ปัจจุบันเทศบาลได้มีการจัดทำข้อมูลเพื่อให้เป็นสารสนเทศพร้อมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. มีการวางระบบการรักษาความปลอดภัยของศูนย์สารสนเทศ หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. มีการปรับปรุงความครบถ้วน ถูกต้องแม่นยำของข้อมูลของเทศบาลตำบลอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสำรวจ และแบบสัมภาษณ์

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยการาค่าสอดคล้อง (IOC : Item – Objectives Congruence)

ข้อ	การบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
	ด้านทรัพยากร						
1	บุคลากร ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบสารสนเทศ	+1	0	+1	+1	+1	0.80
2	บุคลากร ขาดความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	บุคลากรไม่ให้ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
4	การจัดบุคลากร คณะทำงานในการจัดระบบสารสนเทศ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
5	การกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของบุคลากร	0	+1	+1	+1	0	0.60
6	บุคลากร ได้รับการอบรม สัมมนา ด้านสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	ผู้บริหารของเทศบาล ขาดความรู้ด้านระบบสารสนเทศ	0	0	+1	+1	+1	0.60
8	บุคลากร ขาดความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	การให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบฐานข้อมูล	0	-1	+1	+1	+1	0.60
10	ห้องปฏิบัติการ มีเครื่องมือแสดงข้อมูลสารสนเทศ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร หรือไม่	0	0	+1	+1	+1	0.60
11	ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดระบบสารสนเทศ	+1	0	+1	+1	+1	0.80
12	ความต่อเนื่องสม่ำเสมอของงบประมาณในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
13	แผนการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ด้านกระบวนการ							
1	ไม่มีการสำรวจความต้องการและพัฒนาบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศ	+1	0	+1	+1	+1	0.80
2	ขาดการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	การกำหนดคุ่มรวม คำนิยาม รายการข้อมูลให้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	การออกแบบและจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีมาตรฐาน	0	+1	+1	+1	+1	0.80
6	การกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศ	0	+1	+1	+1	0	0.80
7	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุมภารกิจของเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	การสรุปข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเผยแพร่และบริการ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
9	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ	0	+1	0	+1	+1	0.60
10	ขาดการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศของเทศบาลอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	+1	+1	0.80
11	การวางแผนการดำเนินการจัดตั้งระบบสารสนเทศของเทศบาล	0	+1	0	+1	+1	0.80
12	การจัดตารางการทำงาน ประมวลผล และการจัดทำระบบสารสนเทศ	0	+1	+1	+1	+1	0.80
13	ไม่มีการบำรุงรักษา อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์	0	+1	+1	+1	+1	0.80
14	การจัดระเบียบ การจัดเก็บและการสืบค้นหาข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	การกำกับ ติดตามและประเมินผลของระบบฐานข้อมูลในภาระงานต่างๆของเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
ด้านฐานข้อมูล							
1	ไม่มีระบบการรักษาความปลอดภัยของแฟ้มข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	ความครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ความสะดวกในการให้และใช้บริการข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ความรวดเร็วในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้	+1	+1	+1	-1	+1	0.80
5	ความทันสมัยของข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	-1	+1	0.80
6	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และเชื่อถือได้	0	+1	+1	+1	+1	0.80
7	ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ	0	+1	0	+1	+1	0.60
8	ไม่มีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยในการ บริหาร.	0	+1	+1	0	+1	0.60
9	ระบบรักษาความลับ และจำกัดการใช้งานของบุคคล เฉพาะที่เกี่ยวข้อง	0	0	+1	+1	+1	0.60
10	การรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	การใช้ระบบ Internet ที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการ หรือองค์กรอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	ระบบ Web Site ของเทศบาลไม่เป็นปัจจุบันเพื่อเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร	0	+1	+1	+1	+1	0.80
13	การจัดลำดับความสำคัญของฐานข้อมูล ในแต่ละสาขา/ เรื่อง	-1	+1	+1	+1	+1	0.60

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
โดยการาค่าสอดคล้อง (IOC : Item – Objectives Congruence)

ข้อ	การบริหารจัดการสารสนเทศในเทศบาลตำบล กำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
	ด้านทรัพยากร						
1	ท่านคิดว่าบุคลากร(ทุกระดับ)ในสำนักงานเห็นความสำคัญ ของระบบสารสนเทศเพียงใด เพราะอะไร	+1	0	+1	+1	+1	0.80
2	เทศบาลตำบลมีการพัฒนา ส่งเสริม บุคลากรด้าน สารสนเทศ หรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ด้านสารสนเทศมีความ เพียงพอหรือไม่ อย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	0.80
4	บุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ ของสำนักงานเทศบาล ตำบลมีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	0.80
	ด้านกระบวนการ						
1	เทศบาลตำบล มีวางแผนในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	มีการวางแผนการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูล ก่อน ประมวลผล หรือไม่ และดำเนินการอย่างไร	+1	+1	0	+1	0	0.60
3	เทศบาลตำบลมีการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์หรือไม่ อย่างไร	+1	0	0	+1	+1	0.60
4	ในปัจจุบันบุคลากรของเทศบาลจัดทำข้อมูลสารสนเทศ อย่างไร และประสบปัญหาหรือไม่	0	+1	+1	+1	+1	0.80
5	มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ ให้คณะกรรมการบริหาร หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ หรือไม่ อย่างไร	0	+1	0	+1	+1	0.80
	ด้านฐานข้อมูล						
1	ปัจจุบันเทศบาลได้มีการจัดทำข้อมูลเพื่อให้เป็น สารสนเทศพร้อมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร	0	0	+1	+1	+1	0.60
2	มีการวางระบบการรักษาความปลอดภัยของศูนย์ สารสนเทศ หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	มีการปรับปรุงความครบถ้วน ถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ของเทศบาลตำบลอย่างสม่ำเสมอหรือไม่	0	0	+1	+1	+1	0.60

ภาคผนวก ค

หนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ที่ ศบ ๐๕๓๘/๐๓๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายกิตติศักดิ์ โพศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายภาณุพันธ์ พิสิทธิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ยุทธศาสตร์การพัฒนารุ่นที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม
จังหวัดพิจิตร โดยมี ดร.ชนมชกรณ์ วรอินทร์ และ ดร.นิคม นาคอ้าย เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ สำนักงานประสานการจัดการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านกรวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่านกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยนี้ด้วย เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขและ
ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมต พงษ์วิระ)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สำนักงานประสานการจัดการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๕๕๒๔-๑๗๑๑

ที่ ศธ ๐๕๓๘/ ๑ ๓๕๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจิรพล รอดบาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย นายภาณุพันธ์ พิสิทธิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ยุทธศาสตร์การพัฒนารุ่นที่ ๓ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม
จังหวัดพิจิตร โดยมี คร.ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ และ คร.นิคม นาคอ้าย เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ สำนักงานประสานการจัดการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์
จากท่านกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยนี้ด้วย เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขและ
ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมพต จำวีระ)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สำนักงานประสานการจัดการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๕๕๒๔-๑๗๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา
ที่ สบท.ว ๐๔๔ /๒๕๕๐ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.สุขแก้ว คำสอน

ด้วย นายภานุพันธ์ พิธิถ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ยุทธศาสตร์การพัฒนารุ่นที่ ๓ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อยู่ระหว่างดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม
จังหวัดพิจิตร โดยมี ดร.ชนม์ชกรณ วรรณทร์ และ ดร.นิคม นาคอ้าย เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ สำนักงานประสานการจัดการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
จากท่านกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยนี้ด้วย เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขและ
ดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายภาณุพันธุ์ พิ्लीก
เกิดวันที่	14 พฤษภาคม 2503
สถานที่เกิด	322 ถนนพิษณุโลก - วังทอง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ปัจจุบัน	322/3 - 4 ถนนพิษัยสงคราม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักสถิติเศรษฐกิจสังคม 7ว หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวางแผน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสถิติจังหวัดพิษณุโลก ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก ชั้น 6 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2521	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค สาขาการตลาด วิทยาลัย พิษณุโลก ตำบลบึงพระ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ. 2529	บริหารธุรกิจ(การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2550	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก